

**RADA MIEJSKA
w Ćmielowie**

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023



Ćmielów, 2016r



Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Odniesienie do dokumentów strategicznych.....	5
2.1. Dokumenty europejskie.....	5
2.2. Dokumenty krajowe.....	6
2.3. Dokumenty regionalne.....	8
2.4. Dokumenty lokalne.....	9
3. Ogólna charakterystyka gminy.....	10
4. Opis i diagnoza stanu istniejącego.....	18
4.1 Baza szkół i przedszkoli.....	26
4.2 Uczniowie.....	27
4.3 Kadra oświatowa.....	34
4.4 Baza lokalowa.....	37
4.5 Efektywność nauczania.....	49
4.6 Analiza demograficzna.....	53
4.7 Finansowanie oświaty.....	55
4.8 Podsumowanie diagnozy.....	57
5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców.....	58
6. Analiza SWOT.....	61
7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół.....	64
8. Cele Planu.....	66
8.1 Cel strategiczny.....	66
8.2 Cele główne.....	66
8.3 Cele szczegółowe.....	68
9. Kierunki działań.....	70
10. Monitoring i ewaluacja.....	72
11. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych.....	73
Spis tabel.....	78
Spis wykresów.....	79
Spis zdjęć.....	79



1. Wstęp

Podstawą rozwoju i postępu cywilizacyjnego każdego społeczeństwa jest potencjał ludzki. Od tego jak przebiega kształcenie i wychowanie młodego pokolenia zależy przyszłość nas wszystkich. Ciągłe zmieniająca się rzeczywistość społeczna, kulturowa, polityczna i gospodarcza powoduje, że jest to zadanie niezwykle trudne i odpowiedzialne. System edukacyjny, aby dobrze spełniał swoje funkcje, musi być dostosowany do potrzeb społecznych. Dotyczy to zarówno organizacji procesu kształcenia, opieki i wychowania, jak również bazy materialnej placówek oświatowych. Sprawny i efektywny system edukacyjny jest więc warunkiem dobrego i równego startu życiowego oraz dalszego wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. W trosce o przyszłość oświaty w Gminie Rada Miejska postanowiła opracować Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023, który określi priorytety władz miasta i gminy na najbliższe lata. Opracowanie niniejsze to dokument strategiczny opisujący cele i sposoby rozwoju edukacji na terenie Miasta i Gminy Ćmielów w najbliższych latach.

W dokumencie uwzględniono:

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami.
2. Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej.
4. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ćmielów na lata 2014-2020



2. Odniesienie do dokumentów strategicznych

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 jest dokumentem który wpisuje się w cele dokumentów zarówno na szczeblu krajowym jak i europejskim. Dokument jest również spójny i wpisuje się w dokumenty wewnętrzne szkół znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Ćmielów. Wzajemna komplementarność Kompleksowego Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów z innymi dokumentami strategicznymi lokalnymi regionalnym, krajowym oraz europejskim ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji.

2. 1. Dokumenty europejskie

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 jest spójny z następującymi międzynarodowymi dokumentami strategicznymi:

Komunikat Komisji Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategiczne ramy europejskiej współpracy w zakresie edukacji i szkolenia – ET2020

Wymienione powyżej dokumenty zawierają wskazania dla krajowego systemu oświaty, który powinien uwzględniać cele i wyzwania rozwojowe przyjęte w Unii Europejskiej. Zakładają one m.in.:

- ułatwienie dostępu do edukacji wszystkim i na każdym etapie życia,
- dążenie do stałego podnoszenia kompetencji i kwalifikacji,
- cyfryzację oświaty,
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy,
- zwiększenie mobilności młodzieży.



2.2. Dokumenty krajowe

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu krajowym. Do najważniejszych polskich dokumentów zawierających rekomendacje dotyczące kierunków rozwoju edukacji w skali kraju należą:

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

SRKL jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów wpisuje się i jest zgodny z celem głównym SRKL, którym jest **rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia oraz z celem szczegółowym nr 5**

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

1. wzrost zatrudnienia;
2. wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
3. poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
5. **podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.**

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki interwencji:

- Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców.
- Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu.
- Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (indywidualizowanie



i odschematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach, ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL. odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Definicja kapitału społecznego zawarta w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego określa go, jako wynikającą z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów. Stanowi to rekomendację dla edukacji, w której za szczególnie istotne uważa się:

- upowszechnianie na wszystkich poziomach metod nauczania promujących budowanie postaw współpracy, kreatywności i komunikacji,
- rozwój kompetencji obywatelskich, medialnych i kulturowych,
- edukację pozaformalną i uczenie się przez całe życie.

Realizacja tych priorytetów jest możliwa dzięki kształceniu i doskonaleniu nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji społecznych wśród uczniów i studentów oraz współpracy z instytucjami nauki, kultury i partnerami społecznymi.



2.3. Dokumenty regionalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu regionalnym.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Misją Strategii jest: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska. Konkretyzacja powyższej misji Strategii odbywa się na drodze realizacji następujących sześciu celów strategicznych:

1. Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.
2. Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.
- 3. Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.**
4. Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu.
5. Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.
6. Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 jest zgodny z celem strategicznym nr 3 cel szczegółowy 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

Dokument jest zgodny m.in. z Priorytet inwestycyjny 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego.

Cel szczegółowy 2: Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na każdym etapie edukacji ogólnej, w tym podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, w kontekście potrzeb rynku pracy.



2.4. Dokumenty lokalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu lokalnym. Głównym dokumentem strategicznym gminy jest Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ćmielów na lata 2014 -2020

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ćmielów na lata 2014 -2020.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 wpisuje się w cel pośredni nr 6. Rozwój infrastruktury społecznej i kulturalnej.

Kierunki działań- rozbudowa, modernizacja i doposażenie obiektów zaspokajających potrzeby oświatowe, socjalne i kulturalne, a także usługi związane z bezpieczeństwem są obowiązkiem samorządu.

Zapewnienie jak najlepszych warunków nauki, rozwoju intelektualnego oraz bezpieczeństwa są wyznacznikiem atrakcyjności osiedleńczej gminy. W ramach tego kierunku gmina stawia na modernizację obiektów szkolnych z dostosowaniem ich do obowiązujących norm i standardów nauczania, wyposażania w niezbędny sprzęt i urządzenia oraz budowę szkolnych boisk sportowych.



3. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Ćmielów należy do gmin miejsko – wiejskich. Położona jest w obrębie Województwa Świętokrzyskiego, w powiecie Ostrowieckim, w jego wschodniej części. W latach 1975 – 1998 Miasto i Gmina Ćmielów stanowiło część województwa tarnobrzesckiego, a wcześniej województwa kieleckiego. W skład administracyjny gminy wchodzi miasto Ćmielów oraz 24 wsie (Boria, Borownia, Buszkowice, Brzóstowa, Czarna Głina, Drzenkowice, Glinka, Grójec, Jastków, Krzczonowice, Łysowody, Piaski Brzostowskie, Podgrodzie, Przeuszyn, Podgórze, Ruda Kościelna, Stoki Duże, Stoki Małe, Stoki Stare, Trębanów, Woła Grójecka, Wiktoryn, Wólka Wojnowska, Wojnowice) i 2 przysiółki (Smyków i Krasków). Powierzchnia gminy liczy 117 km² i zamieszkuje ją ponad 7,5 tysięcy mieszkańców. Miasto i Gmina Ćmielów graniczy:

- od południa – z gminami Opatów, Wojciechowice (powiat opatowski).
- od południowego zachodu – z gminą Sadowie (powiat opatowski).
- od zachodu – z gminą Bodzechów (powiat ostrowiecki).
- od północy – z gminą Baltów (powiat ostrowiecki).
- od wschodu – z gminami Ożarów, Tarłów (powiat opatowski).

Poniższa mapa przedstawia Miasto i Gminę Ćmielów na tle województwa oraz powiatu.

Mapa nr 1: Miasto i Gmina Ćmielów na tle województwa świętokrzyskiego oraz powiatu ostrowieckiego



Odległość siedziby gminy od siedziby władz wojewódzkich (Kielec) waha się w granicach 80 – 100 km. Od siedziby starostwa w Ostrowcu Świętokrzyskim 10 – 20 km. Odległość od pobliskich miejscowości koncentrujących usługi ponadlokalne i miejsca pracy, z których korzysta społeczność Miasta i Gminy Ćmielów:

- Opatów 14 – 20 km;
- Ożarów 10 – 14 km.

Gmina Ćmielów ze względu na swoje walory przyrodniczo – krajobrazowe, tradycje kulturowe i historyczne, posiada duże możliwości turystyczne. Jednym z głównych kierunków rozwoju gminy jest wykorzystanie naturalnych walorów, obiektów i zabytków. Zbiornik wodny „TOPIOLKI”, malownicze dorzecze Kamiennej oraz pobliski kompleks leśny umożliwia rozwój turystyki i wykorzystanie walorów przyrodniczych np. do wędrówek pieszych, konnych, wędkowania i spływów kajakowych. Usytuowanie gminy z dala od ośrodków wielkiego przemysłu sprawia, że środowisko naturalne gminy jest nieskażone i sprzyja rekreacji i aktywnemu wypoczynkowi. Atmosfera naturalnego środowiska, jaką stwarza rzeka Kamienna i jej dopływy w otoczeniu dużego kompleksu leśnego sprawiają, że jest wspaniałym miejscem rekreacji i wypoczynku docenianym przez całe rodziny. Liczne obiekty zabytkowe oraz atrakcje turystyczne np. „Żywe Muzeum Porcelany” sprzyjają rozwojowi sektora turystycznego, a tym samym wpływają na wzrost atrakcyjności turystycznej gminy.

Według danych GUS w 2014 r. gminę zamieszkiwało 7625 osób i było to o 209 osób mniej niż w roku 2010. Niepokojącym zjawiskiem jest również występujący od kilku lat ujemny przyrost naturalny, co ma wpływ na zmniejszającą się liczbę ludności w gminie (2013 -37, 2014- 41). Największą część społeczeństwa gminy 64,9% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 21,9% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2014 było zaledwie to 13,19% ogółu ludności, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie. Poniższe wykresy obrazują strukturę ludności gminy Ćmielów w latach 2010-2014. Pod względem zaludnienia gmina należy do mało zaludnionych regionów województwa ze wskaźnikiem 64,78 os./ km².



Wykres 1: Liczba mieszkańców gminy Ćmielów w latach 2010-2014



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS kwiecień 2015r.

Wykres 2: Struktura ludności gminy Ćmielów w latach 2010-2014



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS kwiecień 2015r.

Sytuacja gospodarcza

Gmina Ćmielów zaliczana jest do typowych gmin rolniczych, jednak posiada dość duże tradycje rzemieślnicze i handlowe. Do największych zakładów w gminie należą:

- Polskie Fabryki Porcelany „Ćmielów „i „Chodzież” S.A.- produkcją porcelany użytkowej,
- Fabryka Porcelany „AS” - produkcja porcelany artystycznej
- Samorządowy Zakład Wodociągów i Gospodarki Komunalnej – jednostka budżetowa gminy Ćmielów.

Znaczne udziały w zatrudnieniu mają również oświata, ochrona zdrowia i opieka społeczna. Na szczególną uwagę zasługują: Polskie Fabryki Porcelany „Ćmielów „i „Chodzież” S.A.



produkujący porcelanę użytkową z wieloletnią tradycją. Początki produkcji sięgają roku 1790. Obecnie zakład specjalizuje się w produkcji porcelany stołowej cieszącej się powszechnym uznaniem w kraju i zainteresowaniem wielu odbiorców zagranicznych. Fabryka Porcelany AS specjalizuje się w wytwarzaniu artystycznych wyrobów z porcelany. Skuteczna promocja oraz rozszerzenie działalności fabryki „AS” o warsztaty ceramiczne pn.: „ŻYWE MUZEUM PORCELANY”, podczas których można się zapoznać z procesem produkcji porcelany oraz wykonać własną figurkę, sprzyjają rozwojowi turystyki w regionie. Najczęściej jednak ludność znajduje zatrudnienie w pobliskich miastach jak Ostrowiec Świętokrzyski, czy Opatów. Związane jest to z niewystarczającą liczbą miejsc pracy i koniecznością „migracji za pracę”. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy na przestrzeni ostatnich lat stopniowo wzrasta. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 osób wyniosła w 2014 r. 61 i była niższa od wskaźnika dla województwa (87) i powiatu ostrowieckiego (90).

Wykres 3: Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności

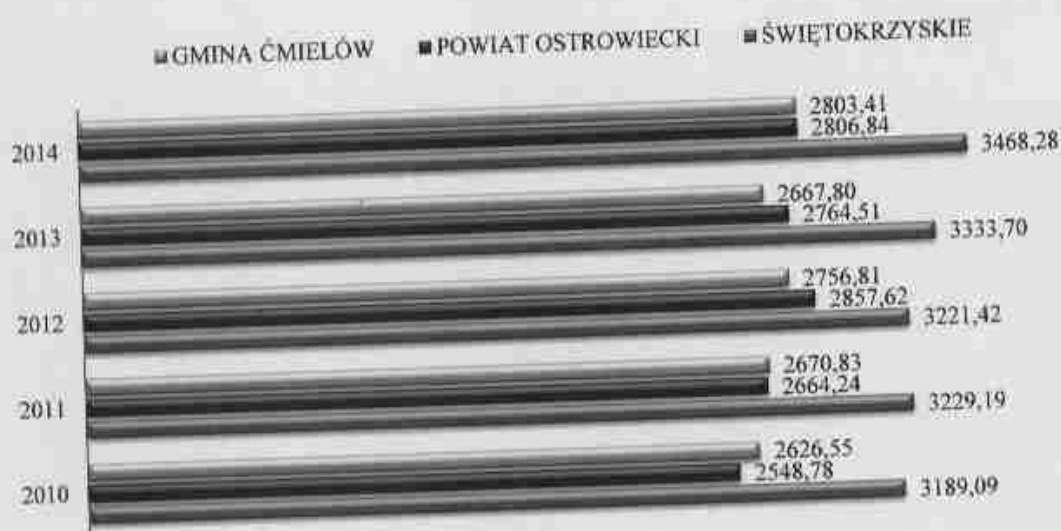


Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Od kilku lat zauważalny jest stopniowy wzrost dochodu na 1 mieszkańca, co obrazuje poniższy wykres. W 2014 r. dochód ogółem na 1 mieszkańca wyniósł 2803,41 zł (był wyższy niż w 2010 roku o 176,86 zł) podczas gdy w Polsce 3 970,71 zł, a województwie świętokrzyskim 3 468,28 zł. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w 2014 r. wyniósł 30,11% – był niższy niż w Polsce (55,4%), oraz w województwie świętokrzyskim (43,4%). Świadczy to o małej samodzielności finansowej gminy. Wydatki ogółem Gminy Ćmielów na 1 mieszkańca w 2014 r. wyniosły 2 885,90 zł. Wynik ten był niższy niż w Polsce 4 021,68 zł oraz w województwie świętokrzyskim 3 540,89 zł, co wskazuje na niskie dochody gminy.



Wykres 4: Dochód Gminy Ćmielów w przeliczeniu na 1 mieszkańca na tle województwa i powiatu



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Infrastruktura techniczna i mieszkalnictwo

Wśród zasobów technicznych każdego samorządu wymienić można m.in. infrastrukturę drogową, wodociagową, sanitarną, gazową, zaopatrzenia w ciepło czy energię elektryczną. Na terenie gminy zlokalizowana jest droga wojewódzka nr 755 oraz drogi powiatowe i gminne. Część z nich wymaga modernizacji. Poniższa tabela przedstawia odsetek osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej, wodociagowej i gazowej do ogółu ludności na terenie gminy powiatu i województwa świętokrzyskiego.

Tabela 1: Odsetek osób korzystających z instalacji do ogółu ludności na terenie gminy powiatu i województwa świętokrzyskiego

Jednostka terytorialna	Wodociąg				Kanalizacja				Gaz			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	84,3	84,6	84,8	91,1	50,0	51,5	52,5	56,1	36,5	36,5	36,6	36,5
POWIAT OSTROWIECKI	90,7	90,9	91,0	95,1	59,4	62,1	63,0	64,5	58,8	59,3	59,1	59,0
GMINA ĆMIELÓW	83,4	83,6	83,6	84,2	14,0	15,1	15,8	20,9	42,1	41,7	41,7	41,5

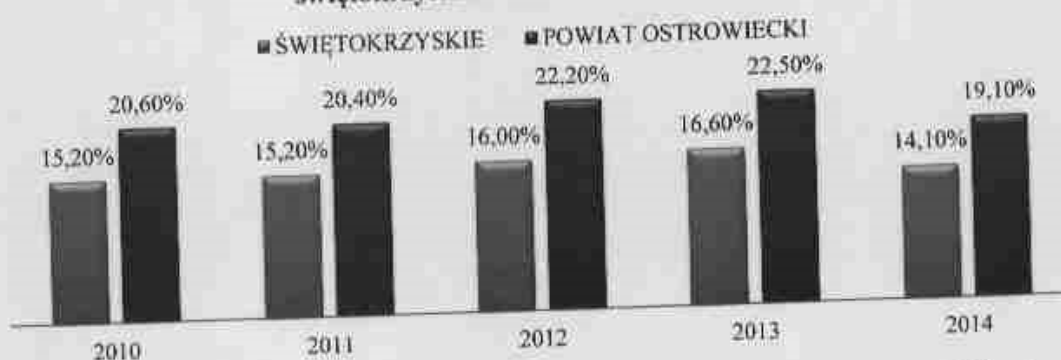
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach



Bezrobocie

Stopa bezrobocia w powiecie ostrowieckim na koniec 2014 r. wyniosła **19,1%** i była jedną z najwyższych w województwie. W gminie Ćmielów w 2014 r. w PUP w Ostrowcu Świętokrzyskim było zarejestrowanych 575 osób bezrobotnych. W ostatnich latach można zaobserwować stopniowy spadek stopy bezrobocia na terenie gminy. Na terenie powiatu obserwuje się duże wahania bezrobocia, ale w 2014 r. nastąpiło jego duże zmniejszenie.

Wykres 5: Stopa bezrobocia w powiecie ostrowieckim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2010-2014



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Instytucje kultury na terenie Gminy

Na terenie Gminy potrzeby kulturalne mieszkańców zaspokaja Dom Kultury im. W. Gombrowicza wraz Biblioteką Publiczną, która wchodzi w skład struktury Domu Kultury. Dom Kultury wraz z Biblioteką organizują życie kulturalne mieszkańców gminy. Dodatkowo na terenie gminy działa kilka świetlic/obiektów kultury, w których mieszkańcy spędzają czas i biorą udział w spotkaniach kulturalnych/zajęciach edukacyjnych (w tym zajęciach dla dorosłych). W chwili obecnej budynek Domu Kultury jest w niezadawalającym stanie technicznym i wymaga doposażenia. Zarówno Dom Kultury jak i biblioteka oferuje szereg działań kulturalnych **oraz edukacyjnych** dla mieszkańców gminy oraz powiatu. Wśród działań edukacyjnych należy wymienić zajęcia cykliczne, które odbywają się, co tydzień m.in.:

- prowadzenie koła muzycznego (śpiew i nauka gry na instrumentach),
- zajęcia tańca dla dzieci,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia biblioteczne.



Organizacje wspierające edukację na terenie gminy

Na obszarze gminy działa kilkanaście organizacji społecznych, które mogłyby zaangażować się w rozwój procesu edukacji zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych. Doskonałym przykładem jest Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Ćmielowskiej, które m.in. organizuje zajęcia edukacyjne dla osób dorosłych oraz dzieci. Stowarzyszenie na przełomie 2014-2015 roku zrealizowało projekt współfinansowany przez unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Komputer i język angielski naszym oknem na świat”, skierowany do młodzieży gimnazjalnej oraz seniorów z terenu Miasta i Gminy Ćmielów. Projekt polegał na organizacji zajęć z języka angielskiego (dla uczniów klas III gimnazjum) oraz zajęć komputerowych i z języka angielskiego dla seniorów. Projekt cieszył się ogromnym zainteresowaniem, wzięło w nim udział 95 osób.

Negatywne zjawiska społeczne na terenie gminy

Według danych GUS (31.12.2014r) w 2014 r. z świadczeń pomocy społecznej na terenie gminy korzystało – 14,4% mieszkańców. Jest to wartość o 5,7 punktów procentowych wyższa niż dla powiatu ostrowieckiego i o 4,2 punkty procentowe wyższa niż dla całego województwa. Wśród głównych przyczyn udzielania pomocy przez tutejszy GOPS należy wymienić: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie. Dużym problemem na terenie gminy są uzależnienia. W 2014 roku wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi wynosiły aż 92 000,00 zł.

Podstawowa charakterystyka Gminy Ćmielów na tle województwa i powiatu ostrowieckiego pozwalająca ocenić iż jego potencjał społeczny i ekonomiczny przedstawia się następująco:

- zajmuje 1 miejsce wśród gmin powiatu ostrowieckiego pod względem obszaru,
- zajmuje 4 miejsce wśród gmin powiatu ostrowieckiego pod względem ludności,
- gmina notuje od kilku lat ujemny przyrost naturalny,
- gmina zajmuje 5 miejsce (na 6 gmin) w powiecie 75 w województwie, jeśli chodzi o dochód własny gminy na 1 mieszkańca (dochód własny – 844,33 zł, dochód ogółem- 2 803,41 zł),
- zajmuje 4 miejsce w powiecie pod względem zwodociągowania i skanalizowania i 2 pod względem zgazociągowania,
- na terenie gminy jest mało zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON (49 miejsce



w województwie),

- duży potencjał turystyczny gminy na tle województwa (na terenie gminy znajdują się liczne zabytki, Żywe Muzeum Porcelany).



4. Opis i diagnoza stanu istniejącego

W chwili obecnej Gmina Ćmielów jest organem prowadzącym 1 przedszkola publicznego, dwóch szkół podstawowych i dwóch gimnazjów. Dodatkowo na terenie gminy działała publiczna Szkoła Podstawowa w Podgórzu i Niepubliczne Przedszkole w Podgórzu, których organem prowadzącym jest Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Boria, Lemierze, Wiktoryn, Wycinka, Ulów. Obsługę finansowo – księgową placówek oświaty prowadzi Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie.

Prezentacje placówek pochodzą z ich stron internetowych i informacji przedłożonych przez dyrektorów.

Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie

Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie jest placówką publiczną, samorządową, która zapewnia opiekę oraz zrównoważony rozwój najmłodszym mieszkańcom Miasta i Gminy Ćmielów. Placówka działa od 1977 roku, w 2000 r. została przekształcona, decyzją Rady Miejskiej w Ćmielowie, w jednostkę budżetową. W roku szkolnym 2015-2016 uczęszczało do: 4- grup - 87 dzieci z terenu całej gminy. Placówka jest czynna od 6.00 do 16.00 (z czynną 10 godzin grupą dla dzieci, których rodzice potrzebują zapewnienia dłuższej niż 5-godzinnej opieki). Przedszkole dysponuje 4 salami dydaktycznymi (każda z węzłem sanitarnym oraz szatnią), salą do zajęć gimnastycznych, salką do ćwiczeń indywidualnych oraz salką komputerową z dostępem do internetu z pięcioma komputerami, jak również kuchnią z zapleczem. Placówka zapewnia m.in:

- rozwijanie u dzieci zdolności artystycznych,
- indywidualny tok nauczania i opieki,
- wiele dziecięcych atrakcji (bale i przedstawienia),
- zajęcia z języka angielskiego,
- ścisłą współpracę ze środowiskiem domowym,
- wychowanie i przygotowanie do edukacji szkolnej,
- wycieczki o każdej porze roku,
- zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dzieci,
- zajęcia dodatkowe / teatralne oraz grupowej profilaktyki logopedycznej

Obok misji polegającej na wychowywaniu i nauczaniu przedszkolaków, przedszkole w Ćmielowie zapewnia bezpieczeństwo, kształci w przedszkolakach umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów. W przedszkolu rozpoznaje się możliwości



psychofizyczne i potrzeby rozwojowe oraz sytuację społeczną każdego dziecka. Informacje z przeprowadzonego rozpoznania są wykorzystywane w realizacji działań edukacyjnych. Zajęcia rewalidacyjne dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz zajęcia specjalistyczne – wczesnego wspomagania rozwoju dziecka - są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego przedszkolaka. Przedszkole współpracuje z poradnią psychologiczno- pedagogiczną i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną. W celu wsparcia indywidualnych potrzeb edukacyjnych, rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci zorganizowano grupowe zajęcia profilaktyki logopedycznej. Dla pobudzenia aktywności twórczej prowadzone są zajęcia w ramach programu „Mali artyści” oraz projektu „Przedszkole talentów”.



Zdjęcie nr 1: Budynek Samorządowego Przedszkola w Ćmielowie



Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej

Szkoła Pomnik Tysiąclecia w Brzostowej została oddana do użytku 01.09.1966. Inicjatywę budowy szkoły podjęto na zebraniu wiejskim w Grójcu w 1958 r. Szkoła ta powstała dzięki dużemu zaangażowaniu społeczeństwa Brzostowej i okolicznych wsi.

Pismem Kuratora Okręgu Szkolnego w Kielcach z dnia 15.04.1959 r. zatwierdzono obwód szkolny obejmujący miejscowości: Brzostową, Piaski Brzostowskie, Grójec, Wolę Grójecką.



W 1962 r. otwarto konto bankowe na rzecz budowy szkoły i przystąpiono do prac budowlanych. Szkołę wybudowano w ciągu 4 lat dzięki staraniom władz lokalnych i mieszkańców. W 1971 r. w szkole zorganizowano świetlicę z dożywianiem. Zmiany w funkcjonowaniu szkoły podstawowej przyniosła reforma oświaty. W wyniku reorganizacji sieci szkół w gminie, Szkoła Podstawowa w Przeuszynie stała się Filią Publicznej Szkoły Podstawowej w Brzóstowej. Do szkoły przyjęto uczniów z miejscowości oddalonych do 18 km. W związku z utworzeniem gimnazjum w budynku szkoły zmieniły się warunki lokalowe¹. W 2011 roku w związku z czynnikami demograficznymi, filia szkoły została zlikwidowana, a dzieci rozpoczęły edukację w Publicznej Szkole Podstawowej w Brzóstowej. Obecnie w szkole uczy się 109 uczniów w 6 oddziałach klasowych. 11 dzieci uczęszcza do oddziału przedszkolnego. Zajęcia odbywają się w dobrze wyposażonych klasopracowniach. W trzech z nich zainstalowane są tablice multimedialne. W każdej istnieje możliwość korzystania ze sprzętu projekcyjnego i Internetu. Dzięki temu proces kształcenia stał się bardziej atrakcyjny dla uczniów. Zajęcia informatyczne odbywają się w nowoczesnej pracowni komputerowej. Na zajęciach korzysta się z licznych pomocy dydaktycznych. W szkole działa biblioteka, której zbiory na bieżąco są powiększane o nowości wydawnicze. Dzieci mają możliwość przebywania w świetlicy szkolnej. Na szczególną uwagę zasługuje wspaniale wyposażona dzięki funduszom europejskim sala przedszkolna. Dla potrzeb przedszkolaków i uczniów klas I – III powstał nowoczesny plac zabaw. W roku szkolnym 2014/2015 przy Publicznej Szkole Podstawowej w Brzóstowej wybudowane zostało boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią. Odbywają się tu nie tylko zajęcia z wychowania fizycznego, ale również gminne imprezy sportowe. Z obiektu korzystać mogą również mieszkańcy okolicznych miejscowości. Poczynione inwestycje spowodowały, że szkoła stała się miejscem przyjaznym dla całej społeczności.

¹ <http://pspbrzostowa.cba.pl/>





Zdjęcie nr 2: Budynek Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum w Brzostowej



Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nałazka w Ćmielowie

Pierwsza wzmianka o szkole parafialnej w Ćmielowie pochodzi z 1592 roku. Od 1610 roku była w Ćmielowie szkoła i bakalarz. W późniejszym okresie nie było stałej szkoły, akta z 1748 i 1792 roku podają, że miejscowy proboszcz utrzymywał nauczyciela, a rodzice wspierali go w tym w miarę swoich możliwości. Dopiero w 1836 roku w miejsce zlikwidowanej szkoły parafialnej powstała przy ulicy Kościelnej (obecnie ul. Ostrowiecka) szkoła, która przetrwała do początków dwudziestego stulecia.

Określenie szkolnictwo podstawowe używane jest dopiero po II wojnie światowej, wcześniej przed odzyskaniem niepodległości szkolnictwo to nosiło miano szkoły elementarnej, a w okresie międzywojennym "szkoły powszechnej". W szkole elementarnej w jednej sali jednocześnie uczyły się 4 oddziały- wstępny, pierwszy, drugi i trzeci. Z poszczególnego domu mogło do szkoły uczęszczać tylko jedno dziecko przeważnie ośmio- lub dziewięcioletnie. Pozostałe dzieci mogły uczyć się tylko prywatnie. W okresie jednego roku 1909-1910 uzyskując pożyczkę od władz oświatowych i pomoc ludności w postaci czynów społecznych wybudowano nowy budynek dla szkoły. Wówczas władze zatwierdziły szkołę już jako



dwuklasową po cztery oddziały, w której pracowało kilku nauczycieli z ministerialnym programem nauczania w/g instrukcji z 1875 roku. Była to pierwsza wzorcowa szkoła w guberni radomskiej, która zaczęła pracować w/g tego systemu nauczania. Do wybudowania nowego budynku w 1910 roku w szkole uczyło się 150 uczniów, a po wybudowaniu nowej szkoły w 1911 roku było około 300 uczniów. Uczono w języku rosyjskim, tylko religia i język polski były prowadzone w języku ojczystym. Po I Wojnie Światowej podniesiony został stopień organizacyjny szkoły. Stała się ona 7-klasową koedukacyjną szkołą powszechną. W czasie II Wojny Światowej szkoła została zlikwidowana przez niemieckich okupantów. Działała natomiast tajna oświata w formie konspiracyjnych kompletów z zakresu przedmiotów szkoły powszechnej. Po wyzwoleniu szkoła wznowiła działalność i funkcjonowała w dawnym budynku do roku 1957.

W roku szkolnym 1957/1958 szkoła podstawowa przenosi się do nowego budynku wybudowanego przy ulicy Długiej, w którym miało mieścić się liceum ale decyzją władz oświatowych przekazano Szkołę Podstawową Nr 1 w Ćmielowie. Szkoła w tym budynku funkcjonuje do dnia dzisiejszego. Budynek szkoły został znacznie zmodernizowany szczególnie po przejęciu prowadzenia szkół przez samorząd Gminy Ćmielów od roku 1996. Za najważniejsze inwestycje należy uznać wybudowaną w 2010 r. halę gimnastyczną i duży plac zabaw w ramach projektu „Radosna Szkoła” w 2011 r.



Zdjęcie nr 3: Budynek Szkoły Podstawowej nr 1 w Ćmielowie





Gimnazjum w Brzostowej

Gimnazjum w Brzostowej powstało w 1999 roku, kiedy to w życie weszła reforma oświaty. Pierwszym dyrektorem gimnazjum był obecny Inspektor Oświaty w Ćmielowie Pan Tomasz Neyman. Od stycznia 2001 roku tę funkcję pełniła Pani Małgorzata Witek (obecnie prezes ZNP w Ćmielowie). Z początkiem roku szkolnego 2007 / 2008 dyrektorem szkoły została Pani Maria Kowalska. Od 1997r. szkoła ogrzewana jest gazem. W roku 2001 wymieniono wszystkie okna, oraz zniszczony parkiet na korytarzu na ceramiczne płytki podłogowe. W następnym roku przeprowadzono remont zaplecza kuchennego dostosowując go do wymogów unijnych, dokończono wymianę płytek w korytarzu na parterze i szatniach, oraz pomalowano budynek szkoły na zewnątrz. W wakacje 2003 r. pomalowano szkołę wewnątrz, wykonano parking i zatoczki dla autobusów. Wykonano też wymianę oświetlenia w budynku szkoły na nowocześniejsze.

Kadra pedagogiczna systematycznie podnosi swoje kwalifikacje. Większość nauczycieli posiada tytuł „Nauczyciel z klasą” a szkoła otrzymała certyfikat: „Szkoła z klasą”.

Działania podejmowane przez grono pedagogiczne przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia o czym świadczą zadowalające wyniki z egzaminów zewnętrznych oraz liczne sukcesy w różnorodnych konkursach. Przeprowadzona w lutym 2016r. ewaluacja zewnętrzna potwierdziła wysoką jakość pracy szkoły. Gimnazjum cieszy się dobrą opinią wśród rodziców, którzy chętnie współpracują z nauczycielami. Uczniowie pręźnie działają w różnych organizacjach promując szkołę w środowisku lokalnym.



Gimnazjum w Ćmielowie

Od 1 września 1999 roku zgodnie z założeniami reformy oświatowej rozpoczęło działalność Gimnazjum w Ćmielowie. Siedzibą Gimnazjum stał się budynek Szkoły Podstawowej Nr 1 przy ulicy Długiej 164. Na dyrektora nowej placówki została powołana Pani **Elżbieta Andrzejewicz**, która pełniła tę funkcję do roku 2007. W szkole podjęto naukę w trzech oddziałach 83 uczniów. Obecnie nasze gimnazjum jest sześcioddziałowe, po dwa w każdym roczniku, pracuje 17 nauczycieli. W roku szkolnym 2006/2007 obowiązki dyrektora pełnił Pan **Dariusz Kapsiak**. Z początkiem roku szkolnego 2007/2008 dyrektorem została Pani **Izabela Praga**. Od 1 września roku szkolnego 2009/2010 gimnazjum zostało



przeniesione do budynku po Zespole Szkół im. Prof. Mariana Raciborskiego przy ulicy Ostrowieckiej 25 w Ćmielowie. Dzięki staraniom władz samorządowych i oświatowych naszej gminy oraz pomocy rodziców i zaangażowaniu nauczycieli budynek został należycie przygotowany i wyposażony w nowe meble, sprzęt i pomoce naukowe, co zapewniło bardzo dobre warunki do nauki i pracy dla całej społeczności szkolnej. Od tego czasu cała społeczność szkolna (dyrekcja, kadra pedagogiczna, uczniowie i rodzice) oraz władze samorządowe i oświatowe naszej gminy położyły nacisk na unowocześnienie obecnej siedziby gimnazjum. W 2011 r. nastąpiło otwarcie nowych boisk (do gry w piłkę nożną o nawierzchni sztucznej w kolorze zieleni wraz z wyposażeniem oraz boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej, przystosowane do gry w piłkę koszykową i siatkową). Przystąpiono również do termomodernizacji budynku gimnazjum, w jej ramach wymieniono okna oraz docieplono ściany. Pozwoliło to zredukować koszty ogrzewania, a gmach gimnazjum od tej pory przybrał estetyczniejszy wygląd. Boiska sportowe i odnowienie budynku naszej szkoły zostały wykonane w ramach projektu **„Rewitalizacja Miasta Ćmielowa”** oraz ze środków z **rezerwy MEN**. Jeszcze w tym samym roku w wyniku udziału w konkursie wniosków w ramach **Świętokrzyskiego Programu Wspierania Rozwoju Edukacji** dotyczących przyznania wsparcia w formie pomocy rzeczowej i akceptacji projektu zgłoszonego na ten konkurs szkole została przekazana nowoczesna pracownia językowa. Posiada ona 22 stanowiska uczniowskie, wyposażone w słuchawki i mikrofony, stanowisko nauczyciela z panelem sterującym, laptop, rzutnik oraz tablet. W 2012 r. szkoła pozyskała zestaw multimedialny o wartości 10 000 zł (tablicę multimedialną, rzutnik i głośniki). Gimnazjum w Ćmielowie zostało laureatem konkursu **„Euroświętokrzyskie – Nowa Rzeczywistość”** zorganizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach – Departament Funduszy Strukturalnych. Nasza szkoła wzbogaciła się również o skuter, który otrzymała w ramach przystąpienia do konkursu na projekt **„Skuterem bezpieczniej”** zorganizowanego przez Wojewódzką Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego pod patronatem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Na przestrzeni tych kilku lat zmiany zaszły także w salach lekcyjnych. Do 2016 roku udało się odnowić parkiety w niemalże wszystkich salach lekcyjnych, wymienić na nowocześniejszy sprzęt w pracowni komputerowej i multimedialnej. Został doposażony o nowe dodatkowe kamery system monitoringu wewnątrz budynku oraz na terenie przyszkolnym. **Efektom przystępowania szkoły do licznych ogólnopolskich programów, konkursów i projektów są zdobyte przez szkołę certyfikaty:**



1. *Szkoła z Klasą 2.0.*
2. *Szkoła bez przemocy.*
3. *Szkoła bezpiecznego Internetu.*
4. *Zdamy.pl - strona przyjazna młodzieży.*
5. *Szkoła demokracji.*

Wszyscy dbamy o to by nasza szkoła była przyjazna, atrakcyjna i bezpieczna dla uczniów oraz aby jej cechą był szczerzy i otwarty stosunek do uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników, a także środowiska lokalnego.



Zdjęcie nr 4: Budynek Gimnazjum w Ćmielowie

Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie

Jest to samorządowa jednostka budżetowa Gminy Ćmielów powołana Uchwałą Nr XIV/72/1995 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 22 listopada 1995r.. Działalność, której przedmiotem jest realizowanie zadań Gminy w zakresie prowadzenia szkół, wynikających z ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, Inspektorat rozpoczął 1.01.1996r. Głównymi zadaniami Inspektoratu jest kompleksowa obsługa księgowo – finansowa placówek szkolnych na podstawie zawartych z dyrektorami porozumień, poza tym wykonywanie zadań oświatowych gminy (Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie nie ma wydziału oświaty), spraw związanych z pomocą materialną dla uczniów, Systemem Informacji Oświatowej, dowozem uczniów i innych.



4.1 Baza szkół i przedszkoli

Tabela 2: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Ćmielów

Placówka	Adres siedziby oraz e-mail
Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie	ul. Długa 164 a, 27-440 Ćmielów, e-mail: przedszkolecmielow@wp.pl tel. : (15) 861 20 15
Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej	Brzostowa 200A, 27-440 Ćmielów, tel. (15) 861 60 24, e-mail: pspbrzostowa@o2.pl
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nałazka w Ćmielowie	ul. Długa 164, 27-440 Ćmielów, tel. (15) 861 60 20 e-mail: sp1cmielow@op.pl www.sp1cmielow.internetdsl.pl
Gimnazjum w Brzostowej	Brzostowa 200A, 27-440 Ćmielów, tel. (15) 861 60 24, e-mail: gimnazjumwbrzostowej@wp.pl
Gimnazjum w Ćmielowie	ul. Ostrowiecka 25, 27-440 Ćmielów, tel. (15) 8 612 050, e-mail: gmcm@wp.pl, www.gimcmielow.edupage.org



4.2 Uczniowie

Łącznie do wszystkich przedszkoli i szkół prowadzonych przez Gminę Ćmielów w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało **682 dzieci i młodzieży**. W ostatnich latach możemy zaobserwować stopniowym spadkiem liczby dzieci uczęszczających do placówek na terenie gminy. Względem roku szkolnego 2010/2011 spadek ten wynosił 110 uczniów. Sytuacja taka wymusza na samorządzie podjęcie stosownych kroków m.in. likwidację placówek. W trakcie roku szkolnego 2014/2015 dokonano przekształcenia Samorządowego Przedszkola w Ćmielowie – polegającego na likwidacji oddziału zamiejscowego w Piaskach Brzostowskich, od 01.09.2015r. Poniższy wykres oraz tabele przedstawiają liczbę uczniów uczęszczającą do poszczególnych placówek na terenie Miasta i Gminy Ćmielów.

Wykres 6 Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkoli i szkół prowadzonych przez Gminę Ćmielów w latach 2010-2016



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Tabela 3 Liczba dzieci przebywających w przedszkolach oraz punktach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Ćmielów

	Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie				Punkt przedszkolny przy szkole Podstawowej w Brzostowej				RAZEM
	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	
2012/2013	13	33	50	37	-	-	9	6	148
2013/2014	11	34	48	47	-	3	8	10	161
2014/2015	7	26	50	21	-	3	9	3	119
2015/2016	19	26	36	6	-	3	5	3	98

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym w ostatnich latach stopniowo maleje co jest dość niepokojące.



Tabela 4: Liczba dzieci uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Ćmielów

Placówka	Liczba uczniów			
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej	116	106	108	108
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nałazka w Ćmielowie	247	258	275	283
Gimnazjum w Brzostowej	85	84	80	72
Gimnazjum w Ćmielowie	133	119	115	121
RAZEM	581	567	578	584

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Na terenie gminy funkcjonują placówki prowadzone przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Podgórze, Boria, Lemierze, Wiktorzyn, Wycinka, Ułów są to:

1. Szkoła Podstawowa w Podgórzu, Podgórze 50, 27-440 Ćmielów
2. Niepubliczne Przedszkole w Podgórzu, Podgórze 50, 27-440 Ćmielów

W roku szkolnym 2015/2016 łącznie do w/w placówek uczęszczało 19 dzieci jest to o 25 uczniów mniej niż w roku szkolnym 2012/2013.

Tabela 5: Liczba dzieci uczęszczających do szkół prowadzonych przez inne organy na terenie Gminy Ćmielów

Placówka	Liczba uczniów			
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Szkoła Podstawowa w Podgórzu	22	16	8	0
Oddział Przedszkolny w Podgórzu	7	5	4	5
Niepubliczne Przedszkole w Podgórzu	15	14	11	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Wśród wychowanków przedszkoli 1 dziecko objęte było wczesnym wspomaganie rozwoju. We wszystkich placówkach było 16 dzieci z orzeczeniem o upośledzeniu umysłowym w stopniu lekkim, 4 z niepełnosprawnością ruchową, 2 słabo słyszących, 2 uczniów z autyzmem (zespołem Aspergera), 1 z upośledzeniem umiarkowanym bądź znacznym, 1 niewidomy i 2 słabowidzących. Osoby o szczególnych potrzebach edukacyjnych bez wątpienia wymagają wsparcia poprzez dodatkowe zajęcia jak również specjalistyczną pomoc, psychologiczną oraz pedagogiczną.



Wykres nr 1: Liczba dzieci i uczniów we wszystkich placówkach na terenie Miasta i Gminy Ćmielów



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce oraz uczniów zdolnych jest istotnym elementem kształcenia w szkołach z terenu Miasta i Gminy Ćmielów. Uczniowie z trudnościami edukacyjnymi z terenu gminy są wspierani m.in. poprzez pomoc psychologiczno- pedagogiczną polegającą na:

- diagnozowaniu środowiska ucznia
- rozpoznawaniu potencjalnych możliwości psychofizycznych i edukacyjnych oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwieniu ich zaspokojenia
- rozpoznawaniu trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych

Uczniowie zdolni z terenu gminy są wspierani na każdym etapie kształcenia m.in. poprzez:

- dostosowanie metody i formy pracy do potrzeb, predyspozycji i uzdolnień;
- motywację do udziału w olimpiadach, kursach, turniejach, warsztatach, obozach naukowych, projektach i programach przeznaczonych dla uczniów zdolnych, w tym stypendialnych i grantowych;
- wskazywanie kierunków rozwoju, współpracuj z innymi podmiotami i osobami, m.in. z rodzicami i instytucjami.

Poniższa tabela przedstawia informacje nt. uczniów zdolnych uczęszczających do szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Ćmielów.



Tabela 6: Liczba uczniów zdolnych w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczających do szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Ćmielów

Szkoła	Uczniowie o uzdolnieniach plastycznych	Uczniowie o uzdolnieniach muzycznych
Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej	12	10
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nalazka w Ćmielowie	15	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Uczniowie z terenu Miasta i Gminy osiągają sukcesy poza murami szkół. Wielu uczniów zdolnych bierze udział w konkursach wojewódzkich oraz ogólnopolskich zajmując wysokie pozycje. W roku szkolnym 2015/2015 uczniowie brali udział m.in. w:

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nalazka w Ćmielowie

- Ogólnopolski konkurs MEN „Dwie książki” - 1 laureatka.
- Diecezjalny konkurs wiedzy biblijnej „Z Pismem Świętym w 3 tysiąclecie” - 1 finalistka.
- Wojewódzki konkurs recytatorski „Magia Juliana Tuwima” 1 finalistka
- Powiatowy konkurs recytatorski „W 160 rocznicę śmierci Adama Mickiewicza” - 2 miejsce i 2 wyróżnienia.
- Dekanalna Olimpiada Wiedzy Liturgicznej – Błogosławiony Edmund Bojanowski - 3 wyróżnienia.
- Powiatowy konkurs "Dzisiaj sport – jutro zdrowie" - 2 miejsce drużynowo.
- Półfinał wojewódzki w mini piłce siatkowej – 4 miejsce.
- Świętokrzyska Liga Badmintona” zawody powiatowe - 1,2 i 3 miejsce chłopcy, 2 i 4 miejsce dziewczęta.
- Powiatowy Turniej piłkarski o Puchar Tymbarku „Z podwórka na stadion” - 2 miejsce drużyny dziewcząt.
- Powiatowe sztafetowe biegi przełajowe 3 miejsce drużyna dziewcząt.



Tabela 7: Laureaci konkursów - gimnazjum

Laureaci konkursów- gimnazjum	
Gimnazjum w Brzostowej	• 1 osoba (język rosyjski) IX miejsce w ogólnopolskim konkursie na projekt edukacyjny "Czas na zdrowie" • II Świętokrzyski Konkurs Języków Obcych "My w Europie" • III miejsce i 2 wyróżnienia • wyróżnienie w Ogólnopolskim Konkursie Matematycznym "Galileo 2015" • Powiatowe Sztafetowe Biegi Przelajowe - dziewczęta IV miejsce • Ogólnopolski Konkurs " Leśmian dla dorosłych" 2 wyróżnienia
Gimnazjum w Ćmielowie	• Ogólnopolska Olimpiada Matematyczna „Olimpus”- 4 uczniów: 13, 17, 21 i 23 miejsce w skali kraju • Ogólnopolskim konkursie „Meditest” – 1 uczennica 7 miejsce w skali kraju • Półfinał Wojewódzki w Piłce Siatkowej Dziewcząt- V miejsce dziewczęta • Sztafetowe Biegi Przelajowe - Zawody Powiatowe- IV miejsce chłopcy • Drużynowy Turniej Tenisa Stołowego o Mistrzostwo Powiatu Ostrowieckiego - IV miejsce dziewczęta • Sztafetowe Biegi Przelajowe - Zawody Powiatowe IV miejsce chłopcy • Powiatowy Turniej Piłkarski Coca-Cola Cup 2015 -III miejsce reprezentacja szkoły

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. W tych placówkach, w których funkcjonują stołówki, dzieci i uczniowie objęci są programem dożywiania. Znacząca liczba wydawanych posiłków jest opłacana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie.

Tabela 8: Liczba uczniów dożywianych z terenu Miasta i Gminy Ćmielów

Szkoła	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w r. szk. 2014/2015	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w r. szk. 2015/2016
Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie ²	91	82
Publiczna Szkoła ³ Podstawowa w Brzostowej	42	66
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nałazka w Ćmielowie	162	104

² W przedszkolach całodzienny posiłek

³ W szkołach oraz gimnazjach - obiad



Gimnazjum w Brzostowej	36	27
Gimnazjum w Ćmielowie	0	24
RAZEM	331	303

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie
kwiecień 2016r*

Uczniom pochodzącym z rodzin mających trudną sytuację materialną wypłacane są stypendia socjalne. W przypadku zdarzeń losowych dotyczących takie rodziny uczniowie otrzymują zasiłki losowe. W roku szkolnym 2015/2016 zasiłki szkolne otrzymało 182 uczniów. Należy zaznaczyć, że liczba osób ubiegających się o zasiłki szkolne nieco zmalała względem roku szkolnego 2014/2015.

Tabela 9: Liczba wypłacanych zasiłków szkolnych w latach szkolnych 1014/2015, 2015/2016

Szkoła do której uczęszcza uczeń	Stypendia		Zasiłki losowe	
	2014/2015	2015/2016	2014/2015	2015/2016
Szkoły podstawowe	118	96	0	1
Gimnazja	43	31	2	0
Ponadgimnazjalne	62	54	0	0
Razem	223	182	2	1

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie
kwiecień 2016r*

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Gmina zapewnia uczniom bezpłatny dowóz do szkoły, jeżeli ich droga z domu do szkoły przekracza określone przepisami kilometry. w roku szkolnym 2015/2016 do szkół na terenie Miasta i gminy Ćmielów dowożonych było 309 dzieci i młodzieży (o 78 więcej niż w poprzednim roku). Liczba uczniów objętych dowozem wzrosła w roku szkolnym 2015/2016 w związku z rozpoczęciem dowożenia uczniów z Grójca i Piasków Brzostowskich do PSP i Gimnazjum w Brzostowej – odległości poniżej 3 km. Dowóz został zorganizowany na wniosek rodziców i radnych.

Tabela 10: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły w roku szkolnym 2014/2015, 2015/2016

Szkoła	Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły w r. szk. 2014/2015	Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły w r. szk. 2015/2016
Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie	27	8



Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023

Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej	19	66
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nałazka w Ćmielowie	107	124
Gimnazjum w Brzostowej	22	51
Gimnazjum w Ćmielowie	56	60

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Wnioski:

1. Przez trzy kolejne lata szkolne (2013-2015) nastąpił znaczący spadek liczby dzieci przebywających w przedszkolach na terenie gminy, najbliższe lata zmienią tę sytuację, gdyż do przedszkoli powrócą 6-latkowie.
2. Liczba uczniów w szkołach podstawowych oraz gimnazjach nie uległa znacznym zmianom na przestrzeni ostatnich lat, sytuacja zmieni się, od roku 2016/2017 – skutkiem powrotu 6-latków do przedszkoli i kolejnej fali niżu demograficznego.
3. W ostatnim roku zmniejszyła się liczba dzieci objętych stypendiami szkolnymi.
4. Gmina systematycznie wspiera uczniów mających trudną sytuację materialną.
5. W ostatnim roku wzrosła liczba dzieci dożywianych na terenie Miasta i Gminy.
6. We wszystkich szkołach na terenie gminy istnieje potrzeba wsparcia ucznia zdolnego poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające, wyjazdy edukacyjne, warsztaty pozaszkolne (np. wyjazdowe).
7. We wszystkich placówkach istnieje potrzeba wsparcia ucznia z trudnościami w nauce w tym ucznia z niepełnosprawnościami.
8. Spadek liczby uczniów może spowodować zmniejszenie liczby oddziałów, co wpłynie na zmniejszenie zatrudnienia kadry nauczycielskiej.



4.3 Kadra oświatowa

Kadra oświaty to kluczowy element zasobów kapitału intelektualnego Miasta i Gminy Ćmielów. To jedna z grup, która będzie w istotnym stopniu decydowała o rozwoju Miasta i Gminy Ćmielów.

W szkołach i placówkach prowadzonych przez gminę w roku szkolnym 2014/2015 było zatrudnionych **75 pracowników pedagogicznych**. Najliczniejszą grupę stanowili pracownicy pedagogiczni o najwyższych kwalifikacjach zawodowych tj. posiadający tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, pracownicy pedagogiczni z tytułem magistra bez przygotowania pedagogicznego. W ostatnich latach stan zatrudnienia w szkołach i przedszkolach na terenie gminy ulega zmniejszeniu. Jest to spowodowane zmniejszającą się liczbą dzieci na terenie gminy. Nauczyciele z terenu Miasta i Gminy Ćmielów ciągle podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje, jednak nadal istnieje duża potrzeba wsparcia ich w tym zakresie. Przede wszystkim należy przeszkolić nauczycieli pod kątem wykorzystania w systemie edukacji technologii informacyjno-komunikacyjnej. Należy również podnieść kompetencje w zakresie posługiwania się językami obcymi. Poniższe tabele przedstawiają dane nt. stanu zatrudnienia w poszczególnych placówkach w latach 2011-2015 oraz dane na temat kwalifikacji zawodowych kadry oświatowej.

Tabela 11 Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Ćmielów stan na 15.04.2016r. [podano w etatach]

Placówka	Kwalifikacje nauczycieli				Stopień awansu zawodowego			
	Stopień unuk. magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym	Dyplom ukończ. kol. nauczycielskiego, kol. jęz.	Pozostałe kwalifikacje	Stażysta	kontrak-towy	mianow-any	dyplom-owany
Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie	6	0	0	0	0	0	0,08	5,92
Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej	11,63	0	0	0	0	0,45	0	11,18
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nałazka w Ćmielowie	25,67	0	0	0	0	0	2,67	23,00
Gimnazjum w Brzostowej	8,56	0,89	0	0	0	0,44	0	9,01
Gimnazjum w Ćmielowie	13,55	0	0	0	0	0	0,89	12,66

Źródło: Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r.



Tabela 12: Stan zatrudnienia w placówkach oświatowych na terenie gminy Ćmielów w latach 2011-2015

Placówka	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Nauczyciele	Administracja i obsługa	Nauczyciele	Administracja i obsługa	Nauczyciele	Administracja i obsługa	Nauczyciele	Administracja i obsługa
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nałazka w Ćmielowie	26	13	25	13	25	14	25	13
Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej	16	8	21	8	20	9	13	8
Gimnazjum w Ćmielowie	19	3	18	5	18	5	15	4
Gimnazjum w Brzostowej	14		17		18		13	0
Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie	11	5	11	6	12	7	9	8
Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie		4		4		4		4
RAZEM	86	33	92	36	93	39	75	37

Źródło: Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r



Wnioski:

1. Większość zatrudnionych nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym.
2. Stopień nauczyciela dyplomowanego posiada ok. 85% zatrudnionych nauczycieli.
3. Względem roku szkolnego 2011/2012 liczba nauczycieli zmalała o 11 osób.
4. Względem roku szkolnego 2011/2012 liczba osób pracujących w administracji i obsłudze szkół nie uległa znaczącej zmianie (4 osoby).
5. Należy wzmocnić umiejętności posługiwania się i wykorzystania w procesie kształcenia technologii TIK.
6. Należy rozwijać/wzmacniać wśród nauczycieli umiejętności posługiwania się językami obcymi.



4.4 Baza lokalowa

Przedszkola, szkoły i gimnazja dysponują budynkami o różnym wieku, około 80% budynków użytkowanych przez placówki oświatowe to budynki wymagające przeprowadzenia podstawowych prac modernizacyjnych. W ostatnich latach dzięki unijnym funduszom dokonano remontów i modernizacji wielu budynków oświatowych oraz realizowano szereg projektów, które wpłynęły na zwiększenie oraz unowocześnienie bazy dydaktycznej. Nadal jednak baza lokalowa oraz wyposażenie placówek wymaga znacznych nakładów. Poniższa tabela przedstawia dane na temat stanu bazy lokalowej poszczególnych szkół.

Tabela 13: Stan bazy lokalowej – wybrane elementy

	Nazwa	Adres	Powierzchnia nieruchomości gruntowej (m ²)	Sale lekcyjne	Pracownie komp.	Sale gimnastyczne Liczba/ powierzchnia m ²
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nalazka w Ćmielowie	Ćmielów, ul. Długa 164	15110	12	1	2/2110
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej	Brzostowa 200A	9805	6	1	1/171
3.	Gimnazjum w Ćmielowie	Ćmielów, ul. Ostrowiecka 25	3502	10	2	1/129
4.	Gimnazjum w Brzostowej	Brzostowa 200A	0	5	1	0
5.	Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie	Ćmielów, ul. Długa 164A	3979	5	1	0
	RAZEM		32396	38	6	4/2410

Źródło: Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Charakterystyka bazy poszczególnych szkół

Stan bazy dydaktycznej szkół oraz przedszkoli na terenie gminy należy określić jako zadowalający. Nie oznacza to jednak, że w najbliższych latach baza ta nie będzie rozbudowywana i doposażona. Aby uczniowie szkół oraz przedszkoli z terenu Miasta i Gminy Ćmielów mieli zapewniony równy start istnieje potrzeba ciągłego doposażenia oraz unowocześnienia bazy dydaktycznej. Poniżej przedstawiamy tabele przedstawiające szczegółowe dane na temat zaplecza jakim dysponują poszczególne placówki oraz potrzeby z jakimi się borykają.



Tabela 14: Stan bazy- Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie

Liczba sal lekcyjnych	4 + 1 sala komputerowa
Wypożyczenie sali komputerowej	5 komputerów
Wypożyczenie sali gimnastycznej	Trampolina, mobaklocki, drabinki, zestaw materacy
Sala multimedialna	-
Stółwka	-
Biblioteka	-
Sala gimnastyczna	1
Boisko	-

Źródło: Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

POTRZEBY

W najbliższym czasie istnieje potrzeba doposażenia przedszkola m.in. w sprzęt do gimnastyki, mini gier, zajęć rewalidacyjnych, basen z kulkami, meble i urządzenia ogrodowe, urządzenia multimedialne. Wypożyczenie zwłaszcza sportowo – ruchowe jest niezbędne ze względu na coraz częściej występującą u dzieci w wieku przedszkolnym otyłość oraz wady postawy. Zachęcenie dziecka w tak młodym wieku do aktywności fizycznej może w przyszłości przynieść wiele korzyści m.in. zdrowotnych. Edukacja uwzględniająca aktywność fizyczną i rozwój sprawności ruchowej dzieci zajmuje w przedszkolu szczególne miejsce. Ruch jest naturalną potrzebą dziecka a odpowiednia aktywność ruchowa jest dziecku niezbędna dla zapewnienia prawidłowego rozwoju fizycznego, umysłowego, motorycznego i społecznego.

Tabela 15: Stan bazy- Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej

Liczba sal lekcyjnych	6 + 1 sala komputerowa, świetlica spełniająca funkcję stołówki
Wypożyczenie sali komputerowej	14 komputerów, serwer, router, skaner, drukarka, projektor z ekranem, laptop (2005r.)
Wypożyczenie sali gimnastycznej	drabinki gimnastyczne, ławeczki, skrzynia, koziół, 4 materace, 4 stoły do tenisa, zestaw do unihokeja, piłki: siatkowe, do halówki, koszykówki, piłki nożnej i ręcznej, 2 piłki lekarskie, zestawy do badmintona. Skrzynia, materace i stroje sportowe.
Sala multimedialna	Brak - trzy sale wyposażone są w zestawy z tablicą interaktywną, w dwóch znajdują się telewizory o przekątnej powyżej 50" połączone z laptopami, dwie sale wyposażone są w projektory
Stółwka	1 spełniająca funkcję świetlicy,
Biblioteka	Biblioteka wyposażona jest w czytelną multimedialną (urządzenia wielofunkcyjne, 4 komputery)



Sala gimnastyczna	1 o wymiarach 19 x10m, wytyczone boisko do piłki siatkowej i koszykówki,
Boisko	wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią i trybunami, ogrodzone, wyposażone w oświetlenie i monitoring. Na obiekcie wytyczone są boiska: centralne do piłki ręcznej 20 x4 0 m, boczne: dwa do koszykówki 15 x 24 m, dwa do siatkówki 9 x18 m oraz boisko do tenisa ziemnego

POTRZEBY

Szkoła posiada salę gimnastyczną oraz boisko natomiast brakuje podstawowego sprzętu sportowego (lub jest on mocno wyeksploatowany). W najbliższym czasie należałoby zakupić m.in. materace gimnastyczne, bramki do piłki halowej. W budynku istnieje potrzeba modernizacji instalacji centralnego ogrzewania oraz zamontowanie wentylacji mechanicznej.

Szkoła posiada stary sprzęt komputerowy, który również należy wymienić oraz stare zniszczone pomoce dydaktyczne. Otoczenie szkoły należałoby w najbliższych latach zmodernizować a plac zabaw znajdujący się obok szkoły doposażyć.

Tabela 16: Stan bazy - Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nalazka w Ćmielowie

Liczba sal lekcyjnych	13 sal lekcyjnych, 1 sala komputerowa, 2 pomieszczenia świetlicowe spełniające funkcje stołówek
Wyposażenie sali komputerowej	1.Duża pracownia komputerowa (przestarzałe wyposażenie) - 10 stanowisk komputerowych uczniowskich 2007r. - 5 stanowisk komputerowych uczniowskich 2013r. (zestawy poleasingowe - serwer 2007r. - skaner 2007r. - drukarka laserowa czarno-biała 2007r. - komputer przenośny 2007r. - wideoprojektor 2007r. - oprogramowanie Microsoft Office 2007r. - oprogramowanie Windows XP Professional - drukarka kolorowa atramentowa 2014r. - komputery przenośne szt.4 - 2015r. 2.Zestaw mobilny pracowni komputerowej 2010 r.(Mała Pracownia Komputerowa) - małe przenośne komputery uczniowskie – 20 szt. z oprogramowaniem Windows 7 Starter -komputer przenośny nauczycielski szt.1 z oprogramowaniem - wózek na laptopy szt. 1
Wyposażenie sali gimnastycznej	Hala gimnastyczna posiada boiska centralne do: -piłki ręcznej 20x40 m, -koszykówki 15x28 m -siatkówki 9x18 m Hala przystosowana jest do podziału na 3 równe części o wymiarach 15x22,36 m za pomocą kotar grodzących, na których mieszczą się boiska



treningowe do koszykówki i siatkówki.
Hala posiada pełne zaplecze sanitarne z szatniami i natryskami

Urządzenia wyposażenia sportowego stałe i ruchome

1/Bramki do piłki ręcznej z siatkami – 2 szt.
2/Tablice do koszykówki na boisku centralnym na konstrukcji podwieszanej z napędem elektrycznym – 2 szt.
3/Tablice do koszykówki na konstrukcji składanej na boiskach treningowych – szt. 6
4/Komplet urządzeń do siatkówki-boisko centralne /słupki, osłony słupków, tuleje, siatka, stanowisko sędziowskie/ 1 kpl
5/Komplet urządzeń do siatkówki – boiska treningowe /słupki, osłony słupków, tuleje, siatka/ 3 kpl
6/Siatki ochronne-326,5 m²
7/Piłkochwyty 308 m²
8/Kotary grodzące halę na 3 odrębne boiska treningowe
9/Szafki ubraniowe z ławką – 40 szt
10/Drabinki gimnastyczne podwójne 26 szt.
11/Drażek przyścienny 2 szt.
12/Konstrukcja przesuwu lin jutowych -4 szt. i drabinek sznurowych – 4 szt. z napędem elektrycznym
13/Koziół gimnastyczny z regulowaną wysokością – 1szt.
14.Lawka gimnastyczna z równoważnią drewniana 3m.-3 szt. i 4m- 4 szt.
15/Odskokocznia gimnastyczna – 2 szt.
16/Skrzynia gimnastyczna 5 częściowa z wózkiem – 1 szt.
17/Materac gimnastyczny 10 cm – 10 szt.
18/Materac gimnastyczny 5cm – 10 szt.
19/Równoważnia gimnastyczna niska 3 mb – 10 szt.
20/Tablica wynikowa sterowana pilotem
21/Stoły do tenisa stołowego 5- szt
22/Siatki ze słupkami do badmintona wraz raketkami 20 szt.
23/Płotki gimnastyczne szt.10
24/Bramki do minihokeja
25/Wózki do piłek
26/Pilki:

Na górnej antresoli zlokalizowane są 2 sale o wymiarach 63,45 m²

1 sala - siłownia posiada następujące wyposażenie:

1/Atlas 8 stanowiskowy profesjonalny Millenium 1 kpl
2/Lawki treningowe regulowane 2 szt.
3/Stojaki do sztang – 2 szt.
4/Gryfy i gryfiki do obciążeń – 5 szt.
5/Obciążenia żeliwne 20, 15, 10, 5, 2, 5, 1, 0,5 kg – razem 270 kg
6/Stojaki do obciążeń 2 szt.
7/Drażek przyścienny
8/Rower treningowy 1 szt.

2 sala do gimnastyki korekcyjnej posiada następujące wyposażenie:

1/Komplet wyposażenia miejsca zabaw w ramach projektu Radosna Szkoła
Duże miękkie klocki, wałki, duże figury geometryczne, materace, tory przeszkód, szafki z akcesoriami sportowymi, miękkie piłki, zestaw mebli – lokomotywa z 4 wagonikami, różne pomoce dydaktyczne)



	2/Zestaw do korekcji wad postawy OPIW-01 (twister, wyciąg grawitacyjny, ławeczka symetryzująca, przyrząd do wzmacniania mięśni grzbietu, elongator, lustro z siatką posturograficzną, krzesło korekcyjne, wózek sprzętowy materace korekcyjne, piłki rehabilitacyjne, taśmy, obciążniki, skakanki, masażery stóp) 3/Zestaw przyrządów sportowych korekcyjnych Respo-S (drabinka dwuspadowa, zjeżdżalnia, drabinka wąska, równoważnia, deskorolka)
Sala multimedialna	Brak – 3 sale lekcyjne wyposażone są w tablice interaktywne
Stołówka	Jest- dostatecznie wyposażona część kuchenna -ilość przygotowywanych posiłków dziennie ok.110
Biblioteka	Jest-zbyt małe pomieszczenia – konieczność wyposażenia drugiego pomieszczenia bibliotecznego Biblioteka wyposażona jest w czytelnię multimedialną, którą stanowią 4 stanowiska komputerowe oraz telewizor z kinem domowym.
Sala gimnastyczna	1/duża nowoczesna hala sportowa, oddana do użytku w 2010r. – powierzchnia użytkowa 1957m ² 2/ mała sala gimnastyczna oddana do użytku w 1957r. – powierzchnia użytkowa 180 m ²
Boisko	Brak Szkoła posiada natomiast duży plac zabaw z projektu „Radosna Szkoła”

POTRZEBY

Wśród najważniejszych potrzeb należy wymienić budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego z dodatkową infrastrukturą (bieżnia lekkoatletyczna, skocznia w dal). Szkoła posiada stary sprzęt komputerowy, który wymaga natychmiastowego odnowienia. Nowoczesny sprzęt multimedialny, komputerowy jest niezbędny. Komputery w szkole przydają się nie tylko na lekcjach informatyki. Przydają się one również poza zajęciami. Dzięki komputerom można zorganizować ciekawe lekcje z zastosowaniem nauczania przez Internet. E-learning jest dziś nie tylko modny, ale również wygodny, zwłaszcza przy dużej ilości uczniów. Tego typu platformy pozwalają na efektywną i ciekawą naukę. Można zorganizować młodym ludziom interesujące lekcje języków obcych czy każdego innego przedmiotu z zastosowaniem nowoczesnych narzędzi e-learning. Część pomocy dydaktycznych, na których pracują nauczyciele jest zniszczona i należałoby je wymienić (m.in. zakupić pomocy do zajęć matematycznych, przyrodniczych i sportowych). Dodatkowo w szkole należy przygotować drugie pomieszczenie biblioteczne – zakup regałów na książki, zakupić wyposażenie do stołówki.



Tabela 17: Stan bazy - Gimnazjum w Brzostowej

Liczba sal lekcyjnych	4 (w tym pracownia komputerowa)
Wypożyczenie sali komputerowej	10 komputerów stacjonarnych (IMAC), 1 serwer, 2 laptopy, tablica interaktywna, rzutnik
Wypożyczenie sali gimnastycznej	Razem z PSP w Brzostowej
Sala multimedialna	-
Stółka	Razem z PSP w Brzostowej
Biblioteka	Razem z PSP w Brzostowej
Sala gimnastyczna	Razem z PSP w Brzostowej
Boisko	Razem z PSP w Brzostowej

POTRZEBY

W szkole należy wymienić sprzęt komputerowy, który umożliwi prowadzenie zajęć w sposób ciekawy i różnorodny. Część pomocy dydaktycznych m.in. do matematyki, biologii należy wymienić.

Tabela 18: Stan bazy - Gimnazjum w Ćmielowie

Liczba sal lekcyjnych	10
Wypożyczenie sali komputerowej	1 pracownia- 15 stanowisk uczniowskich + 1 stanowiska nauczyciela, rzutnik multimedialny i ekran
Wypożyczenie sali gimnastycznej	drabinki gim., koziół, skrzynia, odskocznia, materace, ławeczki gimnastyczne, 2 stoły do tenisa, sprzęt do fitness(stepy, maty, gumy, woreczki, szarfy, skakanki), piłki: do kosza, piłki siatkowej i nożnej, zestaw do unihokeja
Sala multimedialna	1 sala- 6 stanowisk ze starymi komputerami poleasingowymi, 1 sala z tablicą multimedialną
Stółka	nie
Biblioteka	tak – 1946 woluminów, 127 materiałów zdigitalizowanych
Sala gimnastyczna	1 sala gimnastyczna niepełnowymiarowa
Boisko	wielofunkcyjne- 1) do piłki siatkowej i koszykówki i 2) do piłki nożnej

POTRZEBY

Szkoła posiada salę gimnastyczną oraz boisko natomiast brakuje podstawowego sprzętu sportowego (lub jest on mocno wyeksploatowany). W najbliższym czasie należałoby zakupić



m.in. materace gimnastyczne, bramki do piłki halowej. Zmodernizować instalację centralnego ogrzewania oraz zamontować wentylację mechaniczną. Szkoła posiada stary sprzęt komputerowy, który również należy wymienić oraz stare zniszczone pomoce dydaktyczne.

STAN TECHNICZNY PLACÓWEK

Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie

Placówka mieści się w budynku wybudowanym w 1978 r. W budynku przeprowadzono częściową wymianę pokrycia elewacji 2/3 z pokrycia eternitowego na pokrycie z blachy, wykonano ocieplenie. W najbliższym czasie należy wykonać głęboką termomodernizację budynku. Zarówno ogrzewanie, dach, jak i stolarka okienna oraz drzwiowa są w złym stanie technicznym. Pilnego remontu wymaga dach wraz z instalacją odgromową / ostatni remont wykonany został w 2009 r./ pokrycie papą termozgrzewalną. Ogrzewanie budynku jest stare i wymaga wymiany m.in. instalacja elektryczna. Należy zmienić sposób ogrzewania budynku, który wpłynie nie tylko na zmniejszenie kosztów związanych z jego ogrzewaniem ale również na zmniejszenie emisji substancji szkodliwych (m.in. CO₂) do środowiska. Termomodernizacja powinna objąć m.in.:

- modernizację/ wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
- wymianę instalacji elektrycznej,
- zamontowanie instalacji OZE,
- wymianę dachu,
- modernizację/wymianę źródeł ciepła.

W budynku należałoby również wymienić podłogi w trzech salach oraz zmodernizować schody od północnej strony budynku. Placówkę dodatkowo należy doposażyć:

- kuchnia przedszkola – doposażenie w nowe meble, wymiana przestarzałych urządzeń,
- rewitalizacja otoczenia przedszkola-ogródek dla dzieci, teren zielony wokół przedszkola.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzóstowej

Budynek Szkoły składa się z budynku głównego oraz sali gimnastycznej. Obie części obiektu połączone są łącznikiem, w którym znajdują się szatnie dla dzieci. Budynek główny szkoły to obiekt dwukondygnacyjny, w części podpiwniczony, z dachem o konstrukcji stropodachu dwuspadowego. Nie posiada poddasza. Budynek łącznika oraz sala gimnastyczna są obiektami jednokondygnacyjnymi, nie są podpiwniczone, posiadają konstrukcję dachu taką samą, jak budynek główny. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 1418 m². W budynku



wymienione na nowe zostały otwory okienne oraz drzwi zewnętrzne. Okna wykonane są z PCV, natomiast drzwi zewnętrzne z aluminium. Nie wymieniono okien i drzwi w części podpiwniczonej. W klasach i na korytarzu położony jest parkiet drewniany i podłogowe płytki gresowe, zaś w holu i w łazienkach terakota. Budynek powstał w 1966 roku i wymaga przeprowadzenia następujących prac remontowych:

- ocieplenie elewacji budynku i sali gimnastycznej,
- wymiana drzwi wewnętrznych w budynku,
- wymiana pokrycia dachowego na całym obiekcie,
- wymiana drzwi do kotłowni i okien w części podpiwniczonej,
- modernizacja instalacji centralnego ogrzewania obejmująca wymianę instalacji centralnego ogrzewania, montaż grzejników z zaworami termostatycznymi,
- usprawnienie wentylacji sali gimnastycznej (np. montaż nawiewników higrosterowanych),
- ocieplenie stropu nad salą gimnastyczną,
- remont podłóg w salach lekcyjnych (cyklinowanie i lakierowanie parkietu),
- remont sanitariatów,
- remont instalacji elektrycznej,
- rozbudowa monitoringu,
- modernizacja otoczenia szkoły.

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nalazka w Ćmielowie

Budynek Szkoły Podstawowej składa się z następujących części :

- budynku zasadniczego 3 - kondygnacyjnego, częściowo podpiwniczonego, z poddaszem nieużytkowym pokrytym dachem 4-spadowym. Budynek jest w stanie technicznym zadowalającym wymaga jednak nieznacznych prac remontowo-budowlanych,
- małej sali gimnastycznej – obiekt jednokondygnacyjny, niepodpiwniczony z poddaszem nieużytkowym pokrytym dachem czterospadowym, rok budowy 1957. Budynek jest w stanie technicznym zadowalającym wymagający jednak nieznacznych prac remontowo-budowlanych.



- hali gimnastycznej z zapleczem i łącznikiem z budynkiem szkoły – powierzchnia użytkowa 1956 m² - rok budowy 2010, budynek w dobrym stanie technicznym wymagający jedynie bieżących przeglądów.

Szkoła wyposażona jest w system dozoru dźwiękowego i monitoring wizyjny – 16 kamer (6 zewnętrznych i 8 wewnętrznych). Zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi z okresowej 5-letniej kontroli sprawności technicznej i wartości użytkowej obiektu budowlanego –protokół z dnia 14.04.2013r. oraz z kontroli rocznej stanu technicznej sprawności elementów budynku i wartości użytkowej obiektu budowlanego protokół z 2015 r. należy wykonać m.in następujące prace:

- ocieplić budynek zasadniczy i budynek małej sali gimnastycznej,
- wymienić drzwi wewnętrzne w budynku szkoły,
- wymienić okna i pokrycie dachowe w małej sali gimnastycznej,
- dokonać modernizacji instalacji centralnego ogrzewania,
- podłączyć instalację c.o. we wszystkich obiektach do jednej kotłowni gazowej zlokalizowanej w hali gimnastycznej,
- zmodernizować system ciepłej wody użytkowej,
- wymienić oświetlenie na energooszczędne,
- wyremontować podłogi w salach lekcyjnych.

Gimnazjum w Brzostowej

Placówka jest w jednym budynku z Publiczną Szkołą Podstawową w Brzostowej. Część gimnazjalna wymaga termomodernizacji, zmiany pokrycia dachowego, modernizacji c.o. wymiany posadzki na piętrze szkoły.

Gimnazjum w Ćmielowie

Budynek szkoły składa się z dwóch części: starszej liczącej ok. 100 lat i nowszej liczącej ok. 27 lat. W 1989r. został przeprowadzony remont szkoły, dobudowano nowszą część, założono centralne ogrzewanie, a w 1998r zmodernizowano kotłownię szkolną i założono gazowy piec c.o. Gmina Ćmielów przejęła budynek od Starostwa Ostrowieckiego w lipcu 2009r. do tego czasu funkcjonowało tam Zespół Szkół im. Prof. Mariana Raciborskiego. W 2011r wymieniono stolarkę okienną, ocieplono ściany i położono strukturę. W chwili obecnej należy wykonać następujące prace: ocieplić oraz wyremontować dach, zmodernizować instalację centralnego ogrzewania – ujednolicenie kilku systemów



grzejników, wyremontować salę gimnastyczną, wymienić oświetlenie na energooszczędne oraz wyremontować podłogi.

Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania oraz w miarę możliwości doposaża szkoły. Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów dotyczących edukacji zrealizowanych na terenie Miasta i Gminy Ćmielów na przestrzeni kilku ostatnich lat.

Tabela 19: Wykaz projektów realizowanych na terenie Miasta i Gminy Ćmielów głównie z obszaru edukacji

L.p.	Beneficjent/ Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektów	Najważniejsze osiągnięte rezultaty	Program
1.	Gmina Ćmielów/Budowa hali gimnastycznej z zapleczem i łącznikiem na terenie Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Ćmielowie	2008 – 2010	3 590 958,41 zł	Budowa budynku hali gimnastycznej z zapleczem i łącznikiem o pow. użytkowej 1955,63 m ² , pow. zabudowy 1653,00 m ² , kubaturze 15000,00 m ³ . Obiekt posiada pełnowymiarową płytę boiska do gry w piłkę ręczną (20x40m + strefy bezpieczeństwa) zaplecze w postaci: sanitariatu, przebieralni, pokój trenera, sala do ćwiczeń korekcyjnych, siłownię, antresolę oraz pomieszczenia techniczne. Obiekt połączony z istniejącą szkołą łącznikiem, posiada niezależne od szkoły źródło ogrzewania.	RPO WŚ 2007-2013
2.	Gmina Ćmielów/Zagospodarowanie terenu Rynku w miejscowości Ćmielów	2009 rok	438 582,09 zł	Wyposażenie placu zabaw w urządzenia placu zabaw: zestawy szt. 3, huśtawki wagowe, zawieszane, sprężynowe, budowa piaskownicy.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działanie: Odnowa i rozwój wsi
3.	Gmina Ćmielów/Rewitalizacja Miasta Ćmielów	2009-2011r	1 860 797,29 zł	- przebudowa boiska (budowa boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni poliuretanowej oraz boiska do gry w piłkę nożną o nawierzchni z trawy syntetycznej wraz z wyposażeniem, ogrodzeniem i oświetleniem), - docieplenie budynku Gimnazjum w Ćmielowie (wykonanie izolacji cieplnej budynku z płyt styropianowych wraz z elewacją, remont pokrycia dachu oraz wymiana obróbek blacharskich na budynku)	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego (RPOWŚ) na lata 2007-2013
4.	Gmina Ćmielów/Indywidualizacja Nauczania w Gminie Ćmielów szansą na równy start w przyszłości	2013-2014	89 015,92 zł	Realizacja zajęć edukacyjnych oraz dostawa pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć w ramach projektu systemowego POKL w PSP w Brzostowej i SP Nr 1 w Ćmielowie	Program Operacyjny Kapitał ludzki 2007-2013
5.	Gmina Ćmielów/Budowa boiska	2014	577 458,10 zł	- budowa pełnowymiarowego boiska do gry w piłkę ręczną o nawierzchni z poliuretanowej (20 x 40 m + strefy	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013;



Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023

	wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Brzostowej			bezpieczeństwa) - budowa odwodnienia, oświetlenia, ogrodzenia wraz z utwardzeniem skarpy od strony południowej palisadą i kostką brukową, budowa chodnika do szkoły. Obiekt przystosowany do prowadzenia rozgrywek w: piłkę ręczną, koszykówkę, tenis ziemny, siatkówkę.	działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju
6.	Gmina Ćmielów/Modernizacja oddziału Przedszkolnego Publicznej Szkoły Podstawowej w Brzostowej	2015	87 270,00 zł	Wypożyczenie oddziału przedszkolnego, budowa placu zabaw, remont toalet, zakup materiałów i pomocy dydaktycznych.	Program POKL, priorytet IX, Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej
7.	Gmina Ćmielów/ Budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Ćmielowie	2011	200 970,61 zł	Budowa placu zabaw o powierzchni 500m2 z nawierzchnią poliuretanową	Program „Radosna szkoła” - MEN
8.	Gmina Ćmielów/ Wypożyczenie miejsc zabaw w szkołach podstawowych na terenie Gminy Ćmielów	2010	12 000,00 zł	Wypożyczenie miejsc zabaw dla dzieci w SP Nr 1 w Ćmielowie i PSP w Brzostowej	Program „Radosna szkoła” - MEN
9.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Ćmielowskiej/ Komputer i język angielski naszym oknem na świat	2014-2015	50 000,00 zł	1. Organizacja zajęć z języka angielskiego dla gimnazjalistów z klas III gimnazjum w Brzostowej i Ćmielowie (2 grupy po 90 godz.) 2. Organizacja zajęć z języka angielskiego i obsługi komputera dla seniorów (2 gr. po 90 godz.)	Program Operacyjny Kapitał ludzki 2007-2013

Źródło: Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r.

Wnioski:

1. Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania.
2. We wszystkich obiektach szkolnych na terenie Miasta i Gminy Ćmielów należy dokonać prac termomodernizacyjnych (m.in. wymienić stolarkę okienną i drzwiową, dach, instalacje centralnego ogrzewania)
3. Sprzęt komputerowy oraz multimedialny znajdujący się w placówkach jest stary i należy go niezwłocznie wymienić.
4. Wszystkie szkoły należy doposażyć w pomoce dydaktyczne (m.in. do matematyki, przyrody, języków obcych).
5. Sprzęt sportowy w szkołach na terenie Miasta i Gminy Ćmielów jest wykorzystywany i należy go wymienić.



6. Przy szkole podstawowej w Ćmielowie należy wybudować wielofunkcyjne boisko sportowe z dodatkową infrastrukturą (bieżnia lekkoatletyczna, skocznia w dal).
7. W placówkach gdzie znajdują się stołówki należy wymienić wyposażenie oraz zakupić nowe meble.
8. W placówkach gdzie mieszczą się biblioteki należy je doposażyć.
9. Ze względu na zły stan techniczny komputerów oraz sprzętu multimedialnego technologia TIK do nauczania w szkołach wykorzystywana jest w ograniczonym zakresie.



4.5 Efektywność nauczania

Gmina Ćmielów jest organem prowadzącym zarówno dla szkół podstawowych, jak i gimnazjów. Jednym ze wskaźników efektywności nauczania są wyniki egzaminów zewnętrznych. W tabelach poniżej zamieszczone są średnie wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów z Miasta i Gminy Ćmielów.

Od kwietnia 2002 roku przeprowadza się powszechny sprawdzian dla uczniów kończących szóstą klasę szkoły podstawowej. Jego celem jest sprawdzenie opanowania umiejętności niezbędnych na wyższym etapie kształcenia. Wyniki sprawdzianu pozwalają na pełniejsze diagnozowanie osiągnięć uczniów.

Tabela 20: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku szkolnym 2014/2015

Lp.	Szkoła	Część I		język polski	matematyka	język angielski	
		Liczba zadających	wynik%	wynik%	wynik%	liczba zdających	wynik w%
1.	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Nałazka w Ćmielowie	41	59,7	67,8	51,2	41	67,7
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej	23	62,4	72,5	51,7	23	78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi maj 2015r.

Od roku szkolnego 2011/2012 egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany na nowych zasadach: Część **humanistyczna** składa się z zadań z zakresu: języka polskiego oraz zadań z zakresu: historii i wiedzy o społeczeństwie.

Część **matematyczno-przyrodnicza** składa się z zadań z zakresu: matematyki oraz zadań z zakresu: przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii.

W części dotyczącej **języka obcego nowożytnego** gimnazjalista dokonuje wyboru jednego języka, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego. Ta część egzaminu ma dwa poziomy: podstawowy i rozszerzony.



Tabela 21: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2015

Tabela 21: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2013										
Szkoła	Egzamin	Najniższe	Bardzo niskie	Niskie	Niżej średnie	Średnie	Wyżej średnie	Wysokie	Bardzo wysokie	Najwyższe
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Rozkład krajowy wyników								
		4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
		Liczba uczniów w szkole według wyników								
		Niskie			Średnie			Wysokie		
Gimnazjum w Ćmielowie	Język polski	0	0	7	7	5	8	6	0	0
	Historia i WOS	1	2	9	9	8	3	0	1	0
	Matematyka	1	2	5	6	14	4	1	0	0
	Przedmioty przyrodnicze	0	4	7	5	8	7	1	1	0
	Język angielski PP	2	1	1	3	4	2	0	1	
	Język angielski PR	1	2	4	4	1	1	0	0	1
	Język rosyjski PP	0	0	0	2	3	9	4	1	0
Gimnazjum w Brzostowej	Język polski	2	3	1	5	5	5	6	1	1
	Historia i WOS	0	2	2	7	4	8	5	1	0
	Matematyka	0	4	7	7	5	4	1	1	0
	Przedmioty przyrodnicze	0	2	4	6	1	8	6	1	1
	Język angielski PP	0	2	0	6	8	4	1	2	
	Język angielski PR	0	0	2	5	4	8	3	1	0
	Język rosyjski PP	0	0	0	2	2	2	0	0	0



Tabela 22: Wyniki szkół gimnazjalnych z egzaminu przeprowadzonego w roku szkolnym 2014/2015 na terenie Miasta i Gminy Ćmielów

Szkoła	Egzamin	W szkole		Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju
		Liczba zdających	Wyniki egzaminów w % punktów				
Gimnazjum w Ćmielowie	Język polski	33	62	61	61	61	62
	Historia i WOS	33	56	61	63	63	64
	Matematyka	33	41	40	45	47	48
	Przedmioty przyrodnicze	33	44	48	48	49	50
	Język angielski PP	14	58	65	64	64	67
	Język angielski PR	14	27	44	45	44	48
	Język rosyjski PR	19	70	68	52	54	58
Gimnazjum w Brzostowej	Język polski	29	61	61	61	61	62
	Historia i WOS	29	66	61	63	63	64
	Matematyka	29	40	40	45	47	48
	Przedmioty przyrodnicze	29	52	48	48	49	50
	Język angielski PP	23	69	65	64	64	67
	Język angielski PR	23	54	44	45	44	48
	Język rosyjski PR	6	59	68	52	54	58

Dane przedstawione powyżej wskazują iż uczniowie z terenu Miasta i Gminy Ćmielów mają trudności przede wszystkim z przedmiotami ścisłymi (matematyka). Potwierdzają to wyniki z egzaminów gimnazjalnych gdzie zarówno uczniowie z Gimnazjum w Ćmielowie jak i Brzostowej uzyskali niższe wyniki niż średnia dla powiatu województwa oraz kraju. Sprawdzian 6 klas również pokazał iż uczniowie mają większe problemy z matematyką niż z przedmiotami humanistycznymi. Wyniki w obu szkołach z tego przedmiotu były niższe niż z języka polskiego oraz języka angielskiego. Zdecydowanie lepiej kształtują się natomiast wyniki z języków obcych oraz języka polskiego.



Wnioski:

1. Uczniowie na wszystkich szczeblach edukacji gorzej radzą sobie z przedmiotami ścisłymi (matematyka, przyroda).
2. Istnieje potrzeba organizacji dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów słabszych.
3. Istnieje potrzeba organizacji zajęć rozwijających dla uczniów zdolnych.
4. Istnieje potrzeba szerszego wdrożenia technologii TIK do procesu nauczania.



4.6 Analiza demograficzna

Według danych GUS w 2014 r. Miasto i Gminę Ćmielów zamieszkiwało **7625** osób i było to o 209 osób mniej niż w roku 2010. Największą część społeczeństwa gminy 64,9% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 21,9% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2014 było to zaledwie 13,19% ogółu ludności, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie.

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, tj. liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/64 roku życia) na 100 osób w wieku produkcyjnym, potwierdza tendencję stałego wzrostu ludności w wieku emerytalnym. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2012-2014 na terenie Miasta i Gminy Ćmielów.

Tabela 23: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2012-2014

GMINA ĆMIELÓW	2012	2013	2014
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	61,9	61,3	62,2
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	121,4	127,3	133,2
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	33,9	34,3	35,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Na koniec 2014 r. w Gminie Ćmielów wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość **35,5** i był dużo wyższy w porównaniu ze wskaźnikiem dla województwa, który wynosił 32,6; oraz dla Polski – 30,2. Świadczy to o tym, że społeczeństwo Gminy Ćmielów szybciej się starzeje.

Analiza danych demograficznych pokazuje iż w ostatnich latach stopniowo maleje liczba urodzeń na terenie gminy. W 2014 roku według danych Urzędu Miasta i Gminy w Ćmielowie przyszło na świat 50 dzieci. Utrzymując się tendencja spadkowa może w konsekwencji doprowadzić m.in. do zwolnień części nauczycieli lub w drastycznych przypadkach zamknięciu części placówek. W chwili obecnej żadna z placówek na terenie gminy nie jest przeznaczona do likwidacji.



Tabela 24: Liczba urodzeń wraz z podziałem na obwody szkolne

Rocznik	Liczba urodzeń	Obwód SP Nr 1 w Ćmielowie	Obwód PSP w Brzóstowej
2011	45	26	19
2012	55	36	19
2013	60	35	25
2014	50	37	13
2015	50	34	16

Źródło: Samorządowy Inspektorat Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r

Wnioski:

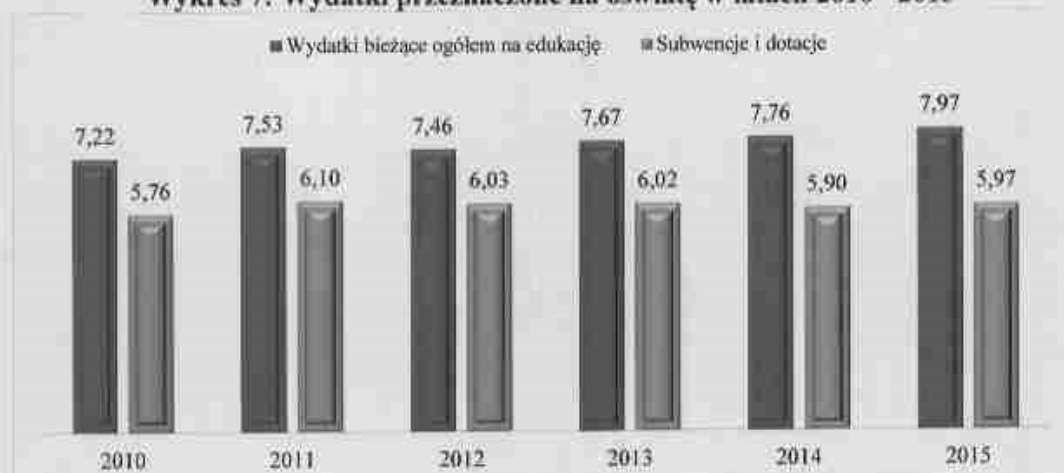
1. Na terenie Miasta i Gminy Ćmielów w ostatnich latach zmalała liczba urodzeń.
2. Społeczeństwo gminy starzeje się.
3. Corocznie spada liczba mieszkańców Miasta i Gminy Ćmielów.



4.7 Finansowanie oświaty

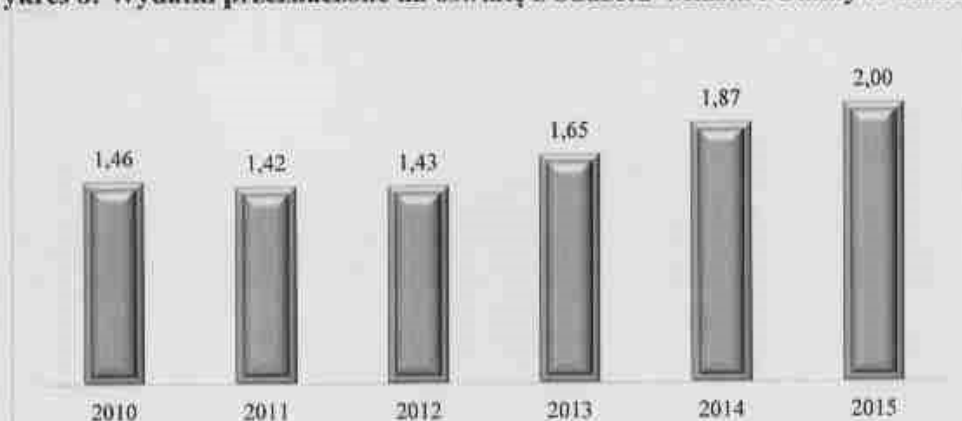
Edukacja stanowi najistotniejszą pozycję wydatków Miasta i Gminy Ćmielów. W ostatnich latach następował stały wzrost nakładów na zadania związane z kształceniem i wychowaniem uczniów. Wydatki na oświatę wzrosły od roku 2010 o **10,44%**. Przy czym subwencja wzrosła zaledwie o **3,67%**. W 2015 r wydatki bieżące na edukację wynosiły **7 971 630,84 zł** w tym subwencja wynosiła **5 968 499,53 zł**. Oznacza to iż Gmina w 2015 roku musiała pokryć z środków własnych pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem oświaty na terenie gminy. Była to kwota **2 003 131,30 zł**.

Wykres 7: Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 - 2015



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowego Inspektoratu Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r.

Wykres 8: Wydatki przeznaczone na oświatę z budżetu Miasta i Gminy w Ćmielowie



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Samorządowego Inspektoratu Oświaty w Ćmielowie kwiecień 2016r.



Wnioski:

1. Corocznie rosną wydatki związane z utrzymaniem placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Ćmielów.
2. Subwencja oświatowa przekazywana do gminy nie pokrywa w pełni potrzeb.
3. Gmina w roku 2015 przeznaczyła kwotę ponad 2 mln złotych na oświatę w Mieście i Gminie Ćmielów z budżetu jako różnicę pomiędzy wydatkami a subwencją oświatową i dotacjami na oświatę.
4. W roku 2014 Miasto i Gmina Ćmielów przeznaczyła na oświatę o 541 965,83 zł więcej niż w roku 2010.



4.8 Podsumowanie diagnozy

Na przełomie lat 2010-2016 można zaobserwować coroczny spadek liczby dzieci i młodzieży szkolnej. Na terenie Miasta i Gminy Ćmielów liczba ta **spadła o 110**. Największy spadek jest widoczny wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Analiza danych demograficznych jednoznacznie wskazuje, iż społeczeństwo Miasta i Gminy Ćmielów **starzeje się**. Zauważalnym zjawiskiem jest to, iż coraz częściej z gminy wyjeżdżają ludzie młodzi. Niepokojący jest również **ujemny przyrost naturalny** przez 3 minione lata. W ciągu ostatnich lata zauważalny jest również spadek liczby kadry oświaty co jest bezpośrednio związane ze zmniejszającą się liczbą uczniów. Na obszarze gminy funkcjonuje kilkanaście organizacji społecznych, które mogłyby zaangażować się w rozwój procesu edukacji zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych. Coraz większym problemem dla samorządu staje się finansowanie oświaty. Wszystkie budynki oświatowe na terenie Miasta i Gminy Ćmielów wymagają przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych oraz doposażenia w sprzęt komputerowy oraz pomoce dydaktyczne. Przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Ćmielowie należy wybudować wielofunkcyjne boisko sportowe z dodatkową infrastrukturą (bieżnia lekkoatletyczna, skocznia w dal). Gmina corocznie z środków własnych współfinansuje placówki (w roku 2015 była to kwota ok 2 mln zł).



5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców

Gmina Ćmielów należy do gmin miejsko – wiejskich. Położona jest w obrębie Województwa Świętokrzyskiego, w powiecie ostrowieckim, w jego wschodniej części. Szkoły z terenu Miasta i Gminy Ćmielów starają się dostosować kształcenie zarówno do oczekiwań uczniów oraz rodziców, jak i do potrzeb rynku pracy. Często jednak zdarza się tak, że preferencje absolwentów gimnazjów rozmiągają się z oczekiwaniami rynku pracy.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim wynika, że liczba osób bezrobotnych na terenie powiatu sukcesywnie spada, natomiast odnotowuje się wzrost liczby zgłaszanych ofert pracy. Stopa bezrobocia w powiecie ostrowieckim na koniec stycznia 2016 r. wynosiła 18,3% i była jedną z najwyższych w województwie. Na koniec kwietnia 2016 r. w PUP w Ostrowcu Świętokrzyskim zarejestrowanych było 487 osób bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Ćmielów w tym 242 kobiety. Największą liczbę osób bezrobotnych stanowiły osoby w trudnej sytuacji na rynku pracy – 434 osoby.

Wykres 9: Stopa bezrobocia w powiecie ostrowieckim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2010-2014



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Udział poszczególnych kategorii wśród ogółu zarejestrowanych osób w PUP w Ostrowcu Świętokrzyskim w marcu 2015 r. wyglądał następująco:

- osoby rejestrujące się, które przed rejestracją pracowały: 85,1 %
- osoby rejestrujące się po zakończeniu działalności gospodarczej: 3,3 %
- osoby rejestrujące się po pracy u pracodawcy zagranicznego: 0,5 %
- udział rejestrujących się po pracy u pracodawcy zagr. w stosunku do osób, które przed rejestracją pracowały: 0,6 %
- osoby rejestrujące się po zwolnieniu z przyczyn ekonomicznych zakładu pracy: 4,7%



- ogółu zarejestrowanych w miesiącu (5,5 % osób, które przed rejestracją pracowały)

Struktura bezrobocia według poziomu wykształcenia przedstawia poniższa tabela

Tabela 25: Struktura bezrobocia według poziomu wykształcenia

Wg wykształcenia	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na		Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na		Spadek/wzrost w stosunku do stanu na koniec marca 2014r.	
	31.03.2014	%	31.03.2015	%	liczba	%
- wyższe	1220	13,0	1041	13,3	-179	- 13,4
- policealne i średnie zawodowe	2266	24,2	1836	23,6	-430	- 19,2
- średnie ogólnokształcące	1041	11,1	879	11,3	-162	-15,6
- zasadnicze zawodowe	2706	28,9	2226	28,6	-480	-17,7
- gimnazjalne i poniżej	2123	22,7	1813	23,2	-310	-14,6
Ogółem	9356	100,0	7795	100	-1561	- 16,7

Wśród bezrobotnych przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym. We wszystkich kategoriach na przestrzeni roku spadł poziom reprezentujących je bezrobotnych. Największy względny spadek objął populację bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (ponad 19 %). Udział poszczególnych grup utrzymuje się na zbliżonym poziomie do roku minionego – niewielkie wahania” na plus „ dotyczą grup z wykształceniem : wyższym, średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i poniżej (+ 0,5 %). W dwu pozostałych grupach – tj. z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym – udział w strukturze ogółu bezrobotnych obniżył się.

Tabela 26: Bezrobotni w podziale na wiek

Kategorie wiekowe	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na		Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na		Spadek/wzrost w stosunku do stanu na koniec marca 2014 r.	
	31.03.2014	%	31.03.2015	%	liczba	%
18-24 lata	1361	14,5	1151	14,8	-210	-15,4
25-34 lata	2822	30,2	2215	28,4	-607	-21,5
35-44 lata	1925	20,6	1713	22,0	-212	- 11,0



<i>Razem w wieku największej mobilności zawodowej</i>	6108	65,3	5079	65,2	-1029	
45-54 lata	1989	20,9	1552	19,9	-407	-20,8
55 - 59 lat	1027	11,0	883	11,3	-144	-14,0
60 lat i więcej	262	2,8	281	3,6	19	7,3
	3248	34,7	2716	34,8	-532	-16,4
<i>Ogółem</i>	<i>9356</i>	<i>100,0</i>	<i>7795</i>	<i>34,8</i>	<i>1561</i>	<i>-16,7</i>

Proporcje dotyczące udziału w strukturze bezrobotnych osób do 44 roku życia i powyżej nie uległy na przestrzeni roku istotnym zmianom.

Z zaprezentowanej powyżej tabeli wynika, że grupy bezrobotnych, które w sposób zauważalny zmieniły swój udział to: bezrobotni w wieku 25 – 34 lata (największy spadek poziomu bezrobocia, zarówno względny jak i bezwzględny) – od marca ubiegłego roku udział tej grupy spadł o 1,8 %, z kolei kolejna kategoria bezrobotnych: w wieku 35 – 44 lata zwiększył swój udział o 1,4 % jedyną kategorią w której odnotowany został zarówno wzrost poziomu (+ 19 %) jak i udziału w strukturze (+ 0,8 %) są bezrobotni powyżej 60 roku życia najliczniejsza grupa bezrobotnych mieści się w przedziale wiekowym 25 -34 lata (częściej niż co czwarty bezrobotny) oraz 35 - 44 lata

Najwięcej długotrwale bezrobotnych jest w wieku 25-34 lata (częściej niż co trzecia osoba z tej grupy wiekowej). Największy procentowy udział pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od daty rejestracji w stosunku do ogółu bezrobotnych zaliczonych do poszczególnych kategorii wiekowych jest w grupie najstarszych tj. 60 lat i więcej (53 %) oraz 55 - 59 lat (co druga osoba).

Występuje tu zależność: im wyższy przedział wiekowy, tym większy jest w nim udział osób pozostających poza rynkiem pracy dłużej niż 12 miesięcy od momentu rejestracji.

Wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najwięcej kobiet należy do przedziału wiekowego 25 - 34 lata (kobiety mają w niej udział na poziomie 65%. Druga z kolei grupa zawierająca osoby w wieku 35 – 44 lata ma w swoim udziale 58 % kobiet. Z powyższych danych wynika, że istnieje potrzeba zachęcania młodzieży do podejmowania kształcenia zawodowego oraz policealnego. Dodatkowo należy zachęcać młodzież do pozyskiwania wiedzy i umiejętności również poza szkołą.



6. Analiza SWOT

Po zakończeniu fazy diagnostycznej uporządkowano dotychczas zebrane informacje, a następnie wyselekcjonowano i ustalono obszary najistotniejsze dla rozwoju szkolnictwa na terenie Miasta i Gminy Ćmielów. Do uporządkowania wiedzy, wynikającej z diagnozy oraz utworzenia logicznej podstawy do sformułowania celów strategicznych, zastosowano narzędzie analizy SWOT.

Zgodnie z przyjętą literaturową definicją macierzy SWOT mocne i słabe strony rozumiemy, jako pozytywne i negatywne wewnętrzne czynniki rozwojowe, natomiast szanse i zagrożenia, jako pozytywne i negatywne zewnętrzne czynniki rozwojowe. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- **strenghts – silne strony** – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju edukacji na terenie Gminy Ćmielów, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- **weaknesses - słabe strony** – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- **opportunities - szanse/możliwości** – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- **threats – zagrożenia** – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów edukacji. Analiza SWOT jest kontynuacją oraz podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Tabela 27: Analiza SWOT

DEMOGRAFIA	
Mocne Strony	Słabe strony
-	1. Niż demograficzny w edukacji szkolnej. 2. Coraz mniejsza liczba urodzeń na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
1. Programy rządowe wspierające rodzinę (RODZINA 500 +)	1. Niekorzystna prognoza demograficzna Miasta i Gminy Ćmielów – spadek wskaźnika urodzeń. 2. Starzejące się społeczeństwo.
OFERTA DYDAKTYCZNA	
Mocne Strony	Słabe strony



1. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych. 2. Obecność imprez o randze kulturalnej i naukowej. 4. Wysokie osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim.	1. Różnice w ofercie edukacyjnej w poszczególnych szkołach. 2. Niezadawalająca jakość części oferty edukacyjnej. 3. Niepełne wykorzystanie możliwości innych instytucji i organizacji zlokalizowanych w Mieście i Gminie Ćmielów (np. Stowarzyszenia na Recz Rozwoju Ziemi Ćmielowskiej). 4. Niezadawalające wyniki z przedmiotów ścisłych na egzaminach zewnętrznych.
Szanse	Zagrożenia
1. Realizacja programów wspierających działalność innowacyjną szkół. 2. Szerokie wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w nauczaniu. 3. Lepsze wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych.	1. Zjawisko cyberwykluczenia oraz powiększająca się luka między rozwojem technologicznym, a wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w oświacie. 2. Słaba obecność w ogólcuropejskich programach edukacyjnych.
BAZA DYDAKTYCZNA	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Dostępność nowoczesnych obiektów sportowych w trzech szkołach na terenie gminy. 2. Dobrze zorganizowana pomoc socjalna. 3. Dobrze zorganizowany dojazd uczniów do szkół.	1. Przestarzały i wyeksploatowany sprzęt komputerowy i multimedialny. 2. Brak boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej w Ćmielowie. 3. Niezadawalający stan techniczny obiektów szkolnych (potrzeba przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych we wszystkich placówkach). 4. Niezadawalający stan pomocy dydaktycznych (stare wyeksploatowane pomoce dla ucznia i nauczyciela). 5. Niewystarczające wyposażenie stołówek oraz bibliotek.
Szanse	Zagrożenia
1. Zmniejszenie obciążenia bazy edukacyjnej dzięki możliwości realizacji części procesu nauczania on-line. 2. Pełne wykonanie procesu termomodernizacji budynków szkolnych oraz zastosowanie OZE do ogrzewania. 3. Pozyskanie środków zewnętrznych na doposażenie placówek w pomoce dydaktyczne.	1. Brak środków na odnowienie sprzętu oraz modernizację budynków. 2. Zawile procedury pozyskiwania funduszy zewnętrznych.
KADRA OŚWIATY	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Wysoki poziom kwalifikacji nauczycieli (w zdecydowanej większości nauczyciele mianowani i dyplomowani). 2. Rozbudowane możliwości doskonalenia zawodowego kadry oświatowej.	1. Wymagający modyfikacji system motywacyjny. 2. Niewystarczająca znajomość języków obcych. 3. Ograniczony napływ młodej kadry nauczycielskiej. 4. Niechęć nauczycieli do zawodowego



3. Duża liczba aktywnych nauczycieli mocno zaangażowanych w proces dydaktyczny	przekwalifikowania się i poszukiwania pracy w innym zawodzie.
4. Dobra współpraca placówek oświatowych z samorządem.	
Szanse	Zagrożenia
1. Dopływ wysoko wykwalifikowanych kadr z innych sektorów – akademickiego, społecznego, biznesowego.	1. Niewystarczające dostosowanie kadry oświatowej do wprowadzania zmian w procesie edukacji
2. Wzrost współpracy europejskiej nauczycieli z Gminy Ćmielów.	2. Starzenie się kadry nauczycielskiej.
3. Rozszerzenie pracy nauczycieli na dorosłą część społeczeństwa.	3. Niedostosowanie liczebności kadry do skutków przemian demograficznych.
	4. Wypalenie zawodowe.
FINANSOWANIE OŚWIATY	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Wysoki priorytet edukacji w polityce finansowej Miasta i Gminy Ćmielów.	1. Niedostateczne dofinansowanie oświaty przez budżet państwa -coraz mniejsza subwencja oświatowa.
2. Szerokie wykorzystanie środków Unii Europejskiej.	2. Zwiększająca się ilość środków przekazywanych na finansowanie oświaty pochodząca z środków własnych gminy.
Szanse	Zagrożenia
1. Pozyskiwanie środków z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej dla realizacji celów oświatowych	1. Zmiany w prawie oświatowym, które mogą mieć wpływ na realizację niektórych zadań edukacyjnych
2. Pozyskiwanie środków sektora biznesowego na rozwój edukacji	2. Zawile procedury aplikowania o środki zewnętrzne



7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół

Oferta dydaktyczna

W otaczającym nas świecie szczególnego znaczenia nabiera konieczność stosowania metod i technik dydaktycznych ukierunkowanych na kształcenie u uczniów umiejętności praktycznych oraz skutecznego i samodzielnego rozwiązywania postawionych przed nimi problemów. Nowoczesna edukacja powinna opierać się na czterech filarach nauczania i wychowania:

- uczyć się, aby wiedzieć (wiedza),
- uczyć się, aby działać (umiejętności),
- uczyć się, aby być (system wartości i postaw),
- uczyć się, aby żyć wspólnie z innym.

W szkołach na terenie Miasta i Gminy Ćmielów istnieje potrzeba zmodyfikowania oraz rozszerzenia oferty dydaktycznej, która będzie dostosowana zarówno do potrzeb uczniów, rodziców jak i potrzeb współczesnego świata. W placówkach należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e-learning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe) jako narzędzia edukacji. Korzyści stosowania TIK w edukacji są ogromne zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Ważne jest również aby w jeszcze większym stopniu niż do tej pory wspierać osoby zdolne oraz dostosowywać program nauczania do osób mających trudności w nauce. Uczniom należy również w większym stopniu zapewnić dostęp do edukacji/kultury poza murami szkół. W tym celu należy wspierać Dom Kultury w Ćmielowie oraz organizacje społeczne, które kierują swoje działania do dzieci i młodzieży z terenu gminy.

Baza dydaktyczna

Aby udoskonalać standardy nauczania, umożliwiające lepsze przygotowanie do dalszej edukacji oraz funkcjonowania w społeczeństwie niezbędna jest modernizacja oraz częściowa wymiana dotychczasowej bazy dydaktycznej. Wszystkie placówki na terenie Miasta i Gminy Ćmielów wymagają termomodernizacji. Przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Ćmielowie należy wybudować wielofunkcyjny obiekt sportowy – boisko z bieżnią lekkoatletyczną. Stołówki oraz biblioteki działające w poszczególnych placówkach należy doposażyć. Pomoce dydaktyczne natomiast należy wymienić (głównie pomoce do zajęć



sportowych, zajęć z matematyki, przyrody, języków obcych). Szczególnie ważny jest zakup wyposażenia dydaktycznego celem stworzenia nowoczesnych pracowni komputerowych (multimedialnych). Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego pozwoli na wprowadzenie do oferty dydaktycznej nowych form nauczania, wpłynie również na zwiększenie zastosowania TIK.

Kadra oświaty

Nauczyciele pracujący w szkołach i przedszkolach na terenie Miasta i Gminy Ćmielów posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i umiejętności, jednak dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość wymusza na nauczycielach ciągle podnoszenie kwalifikacji oraz doszkalanie się. Główną potrzebą jaką zdefiniowano podczas opracowywania niniejszego dokumentu jest konieczność podniesienia wiedzy i umiejętności w wykorzystywaniu i zastosowaniu TIK w procesie nauczania. Dodatkowo należy rozszerzyć współpracę nauczycieli z rodzicami przede wszystkim uczniów z trudnościami wychowawczymi. Rodzic również powinien czynnie uczestniczyć w procesie kształcenia młodego człowieka a niestety często tak nie jest.

Główne problemy szkół z terenu Miasta i Gminy Ćmielów

- małe wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania,
- niewystarczająca oferta dydaktyczna dla osób zdolnych oraz osób z trudnościami w nauce,
- małe zaangażowanie instytucji zewnętrznych (NGO) w proces szkolenia pozaformalnego,
- niezadawalający stan techniczny budynków szkół, przedszkoli (potrzeba termomodernizacji),
- mała liczba nowoczesnego sprzętu komputerowego i multimedialnego w placówkach,
- stare i wyeksploatowane pomoce dydaktyczne do zajęć,
- brak boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Ćmielowie,
- niedoposażone stołówki oraz biblioteki,
- małe zainteresowanie społeczeństwa sprawami edukacji w gminie.



8. Cele Planu

8.1 Cel strategiczny

Strategiczny, nadrzędny cel Planu rozwoju edukacji w Mieście i Gminie to:

**Podniesienie jakości i konkurencyjności kapitału ludzkiego
i społecznego poprzez rozwój edukacji jako czynnika decydującego
o rozwoju społeczno-gospodarczym Miasta i Gminy Ćmielów**

Należy zaznaczyć, że zakres tak sformułowanego celu strategicznego jest bardzo szeroki i może odnosić się do wielu dziedzin życia. Ten strategiczny cel w odniesieniu do kapitału ludzkiego nawiązuje w Planie głównie do:

- rozwijania umiejętności korzystania z technik informacyjno- komunikacyjnych (zarówno uczniów jak i nauczycieli),
- rozwijania przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży,
- poprawy psychofizycznej kondycji uczniów,
- rozwijania umiejętności komunikowania się w językach obcych,
- podniesienia jakości ofert edukacyjnych szkół oraz publicznych instytucji edukacji, kultury,
- wprowadzania systemu wspierania rozwoju nauczycieli i innych kadr uczestniczących w procesie edukacyjnym,

8.2 Cele główne

Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Otoczający nas świat ciągle się zmienia. Nauka do tej pory kojarzona była z tablicą i kredą. Dziś mamy do czynienia z nowym uczniem i w pewien sposób z nowym światem edukacji, w którym aby dotrzeć do ucznia, trzeba posługiwać się zupełnie innym zestawem narzędzi niż w XX wieku. W zasięgu rąk pojawił się nowy świat edukacji, niosąc za sobą bogactwo interaktywnych i społecznościowych narzędzi oraz technik, które w naturalny sposób wykorzystywane są codziennie przez młodych ludzi. Tradycyjna kreda, tablica i dobry nauczyciel mogą okazać się niewystarczające dla zapewnienia efektywności procesu edukacji. Nowy uczeń w informacyjnym społeczeństwie wymaga zupełnie nowego podejścia w nauczaniu, dzięki któremu potrafił będzie przetworzyć docierającą do niego informację



w wiedzę. Jednym z głównych celów jakie stawia przed sobą samorząd Miasta i Gminy Ćmielów to dostosowanie oferty edukacyjnej tak aby przygotować młodego człowieka do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki w XXI wieku.

Szybki rozwój technologii informacyjnej nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie społeczeństw. W dobie Internetu podstawą staje się umiejętność obsługi najważniejszych programów komputerowych, umiejętność wyszukiwania i przetwarzania informacji. Aby móc zastosować nowoczesne formy nauczania w tym z wykorzystaniem TIK niezbędny jest nowoczesny sprawny sprzęt komputerowy i multimedialny oraz nowe pomoce dydaktyczne. Doposażenie szkół z terenu Miasta i Gminy Ćmielów jest zatem niezbędne aby móc w pełni sprostać oczekiwaniom zarówno uczniów, rodziców jak i dynamicznie zmieniającego się świata. Wzbogacenie bazy oświatowej to nie tylko zakup nowych pomocy do pracy ale również dokonanie niezbędnych remontów w budynkach oraz ich otoczeniu.

Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki.

Stosowanie nowoczesnych technologii TIK jest dziś w szkołach koniecznością, ale póki co ich wpływ na skuteczność tradycyjnie rozumianą jest wątpliwa. Głównie ze względu na to, że ciągle jeszcze wielu nauczycieli posługuje się nimi dość nieporadnie, często korzystając wyłącznie z podstawowych funkcji. Poprawę mogłoby przynieść nie tylko podnoszenie kompetencji nauczycieli i głębsze wykorzystanie funkcjonalności narzędzi TIK, ale także postawienie na współpracę i kreatywność uczniów, zaangażowanie ich w proces nowoczesnej edukacji. Zwiększenie wykorzystywania technologii TIK w szkołach na terenie gminy jest jednym z głównych celów, jakie przed sobą stawiają zarówno władze jak i szkoły.



8.3 Cele szczegółowe

Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie

- Cel 1.1 Rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży.
- Cel 1.2 Rozwijanie umiejętności komunikowania się dzieci i młodzieży w językach obcych.
- Cel 1.3 Przygotowania młodych ludzi do funkcjonowania w przestrzeni europejskiej.
- Cel 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej młodych mieszkańców Miasta i Gminy Ćmielów.
- Cel 1.5 Rozwijanie inteligencji emocjonalnej wśród dzieci i młodzieży.
- Cel 1.6 Zwiększenie oferty edukacyjnej dla uczniów zdolnych oraz uczniów z szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Cel 1.7 Zwiększenie oferty edukacyjnej dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w wieku do lat 3.
- Cel 1.8 Poprawy psychofizycznej kondycji uczniów i dzieci.

Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki w XXI wieku

- Cel 2.1 Modernizacja obiektów oświatowych na terenie Miasta i Gminy oraz ich otoczenia (termomodernizacja, adaptacja, zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków).
- Cel 2.2 Modernizowanie wyposażenia dydaktycznego szkół (zakup nowych pomocy dla nauczycieli i uczniów).
- Cel. 2.3 Stworzenie nowoczesnych pracowni komputerowych oraz multimedialnych w każdej placówce z terenu Miasta i Gminy Ćmielów.
- Cel. 2.4 Doposażenie bibliotek funkcjonujących w szkołach (zwiększenie księgozbioru, zakup wyposażenia oraz sprzętu w tym komputerowego).
- Cel 2.5 Zmodernizowanie wyposażenia stołówek zlokalizowanych w szkołach.



**Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania,
wychowania i opieki**

Cel 3.1 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w procesie nauczania.

Cel 3.2 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w zarządzaniu szkołą i oświatą.

Cel 3.3 Wspieranie inicjatyw pozaszkolnych związanych z edukacją.

Cel 3.4 Organizacja procesu nauczania poza murami szkół (zajęcia wyjazdowe, plenerowe).

Cel 3.5 Wspieranie samokształcenia nauczycieli i dyrektorów z wykorzystaniem Internetu.



9. Kierunki działań

L.p.	Rodzaj działania/ nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Planowane lata realizacji	Źródła finansowania
Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.				
1.	Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i pasje uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Ćmielów	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
2.	Organizacja zajęć wyrównujących szanse edukacyjne uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Ćmielów	2016-2023	
3.	Organizacja zajęć z zastosowaniem narzędzi TIK	Gmina Ćmielów	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK
4.	Organizacja zajęć wyrównawczych i rozwijających kompetencje kluczowe dla uczniów Gimnazjum	Gmina Ćmielów	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych
5.	Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku 3-5 lat z terenu Miasta i Gminy Ćmielów	Gmina Ćmielów	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej
6.	Wspieranie inicjatyw edukacji pozaszkolnej organizowanych przez inne instytucje	Gmina Ćmielów/Dom Kultury/NGO	2016-2023	Środki Własne, Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki				
1.	Budowa boiska wielofunkcyjnego z bieżnią lekkoatletyczną przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Ćmielowie,	Gmina Ćmielów	2017-2018	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
2.	Remont sali gimnastycznej (tzw. małej sali gimnastycznej) przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Ćmielowie	Gmina Ćmielów	2017-2018	
3.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 w Ćmielowie	Gmina Ćmielów	2017-2019	RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Oś 3.3. Efektywna i zielona energia Działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym. <i>Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach projektów dotyczących głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej jest uzyskanie zwiększenia efektywności energetycznej powyżej 25 %.</i> Środki własne Gminy.
4.	Termomodernizacja budynku PSP i Gimnazjum w Brzostowej	Gmina Ćmielów	2017-2019	
5.	Termomodernizacja budynku Gimnazjum w Ćmielowie	Gmina Ćmielów	2017-2019	



Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023

6.	Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego do prowadzenia zajęć do wszystkich placówek	Gmina Ćmielów	2017-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, Środki własne Gminy.
7.	Zakup pomocy dydaktycznych (m.in. do zajęć sportowych, zajęć z matematyki, biologii, języków obcych) do wszystkich placówek	Gmina Ćmielów	2017-2019	
8.	Przygotowanie drugiego pomieszczenia bibliotecznego w Szkole Podstawowej w Brzostowej i Ćmielowie – zakup regałůw na książki.	Gmina Ćmielów	2017-2019	"PROW 2014-2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich Poddziałanie 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury Typ operacji: 1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne."
9.	Doposażenie stolówek funkcjonujących na terenie szkół	Gmina Ćmielów	2017-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, Środki własne Gminy.
10.	Termomodernizacja budynku przedszkola	Gmina Ćmielów	2017-2019	
Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki				
1.	Organizacja kursów i szkoleń doskonalących nauczycieli dyrektorów	Gmina Ćmielów/Placówki oświatowe	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych typ działania 2. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu
2.	Informatyzacja procesu nauczania we wszystkich placówkach (e- dzienniki, e-learning)	Gmina Ćmielów	2016-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK, Środki własne
3.	Organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Gmina Ćmielów/Dom Kultury/NGO	2016-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i dziedzictwa Narodowego, środki własne
4.	Wspieranie działalności edukacyjnej Domu Kultury	Dom Kultury	2016-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne

Źródło: Opracowanie własne



10. Monitoring i ewaluacja

Wprowadzenie obowiązkowego badania i oceny rezultatów wdrażania Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 jest warunkiem koniecznym do tego, by był on realizowany w sposób zgodny z założeniami i konsekwentny. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 będzie monitorowany przez Radę Miejską w Ćmielowie. Realizacja poszczególnych zadań ujętych w Planie będzie monitorowana poprzez składanie sprawozdań przez osoby odpowiedzialne za ich realizację, nie rzadziej niż raz w roku. Na koniec każdego roku kalendarzowego przewodniczący Komisji ds. oświaty przedłoży sprawozdanie Radzie Miejskiej zawierające informację o realizacji zadań ujętych w Planie. Po przyjęciu dokumentu do realizacji przez Radę Miejską w Ćmielowie, instytucje i osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań, podejmą przewidziane w nim działania. Coroczna ewaluacja Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Ćmielów na lata 2016-2023 będzie stanowiła podstawę, w miarę potrzeby, do jego aktualizowania.



11. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych

Na obszarze Miasta i Gminy Ćmielów znajdują się obszary prawnie chronione – NATURA 2000 obszar siedlisk **Dolina Kamiennej PLH260019**. Realizacja dokumentu nie spowoduje zagrożeń dla środowiska zwłaszcza na Obszarze Natura 2000 wręcz przeciwnie może mieć pozytywny wpływ na środowisko naturalne. Termomodernizacja obiektów wraz z wymianą starych pomocy dydaktycznych np. komputerów bez wątpienia wpłynie na zmniejszenie zużycia energii finalnej oraz zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do powietrza. Przewidziane w dokumencie działania inwestycyjne będą realizowane na obiektach już istniejących znajdujących się poza obszarami prawnie chronionymi. Jedynie budynek Gimnazjum w Ćmielowie, który został objęty planem znajduje się w bliskim sąsiedztwie obszaru NATURA 2000, pozostałe obiekty są oddalone od obszaru od 0,5 -1 km. Podczas realizacji inwestycji Gmina Ćmielów będzie przestrzegać m.in. zapisów Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (Dz. U z 2015r. poz. 1651), Dyrektywy Rady nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, Dyrektywy rady nr 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (ze zmianami). Prace jakie będą wykonywane w ramach poszczególnych inwestycji nie będą ingerować w przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszar NATURA 2000 Dolina Kamiennej. Inwestycje nie będą realizowane na obszarze siedlisk. Ewentualne place budowy będą wyznaczone poza siedliskami.

Obszar Dolina Kamiennej

Obszar znajduje się w obrębie mezoregionu Przedgórze Ilzeckie. Ostoję stanowi rozległa dolina Kamiennej, która jest klasyczną równiną denudacyjną, której wysokości absolutne rzadko przekraczają 200 m. Od Ćmielowa Kamienna wykorzystuje zagłębienie uskoku i płynie w kierunku północnym. Na tym odcinku tworzy ona dwa malownicze przełomy, jeden w Podgrodziu, a drugi w Bałtowie. Dla tego fragmentu charakterystyczne są strome lessowe lub wapienne krawędzie urozmaicone przez liczne odsłonięcia skał wapiennych, wąwozy, jaskinie lub jary. Obszar zbudowany jest z skał wapiennych stanowiących obrzeże mezozoiczne Gór Świętokrzyskich, z utworów środkowej i górnej jury oraz skał kredowych, cechuje się znacznymi wyniosłościami, schodzącymi stromymi krawędziami w dolinę rzeki. Dolina ma w większości rozległą równinę zalewową z licznymi

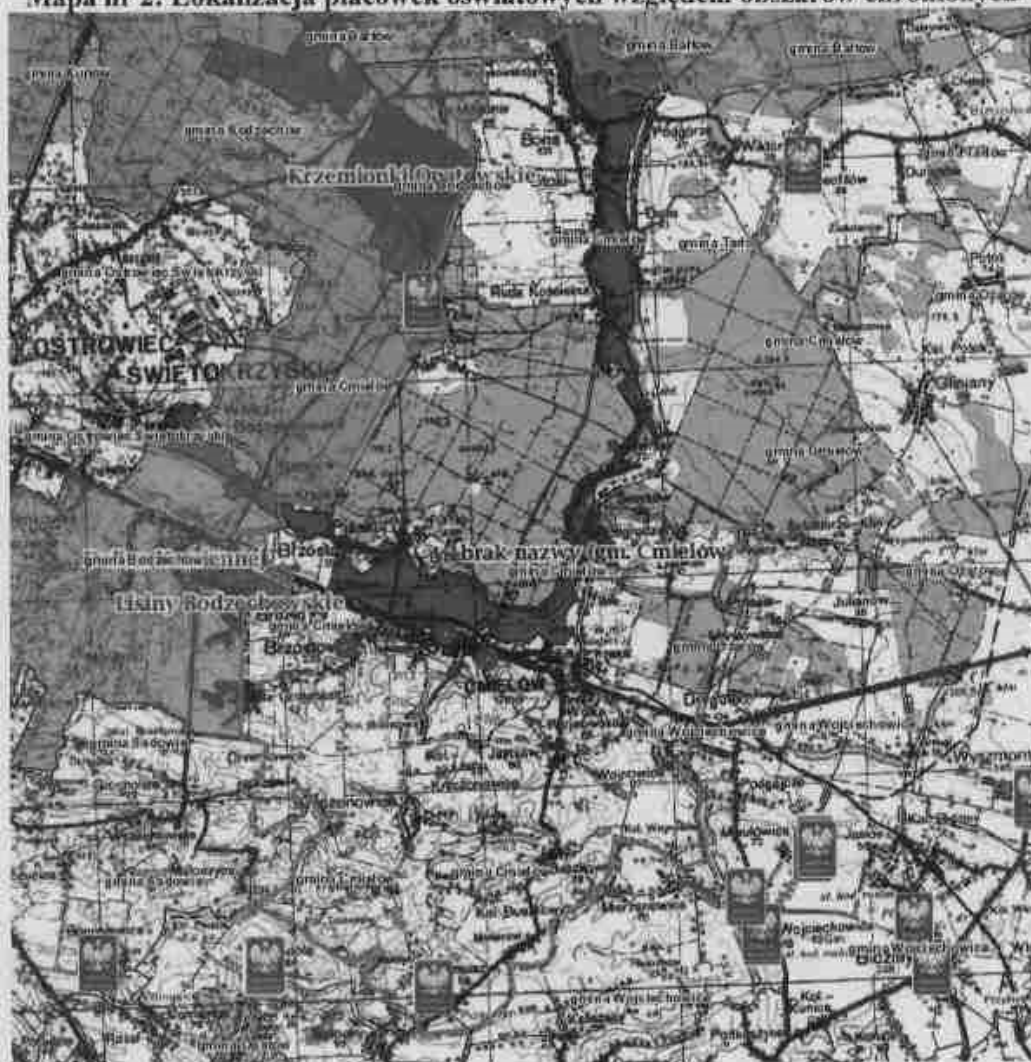


śladami porzuconych meandrów oraz jedną terasę zalewową. W starorzeczu Kamiennej znajdują się liczne wywierzyska - źródła obfite w wodę powstające w skałach wapiennych. Towarzyszą jej liczne starorzecza, zastoiska, oraz ujścia mniejszych odpływów. W dolinie dominują rozległe ekstensywnie użytkowane łąki o zmiennym uwilgotnieniu, a także łągi, zarośla wierzbowe, trafiają się także torfowiska niskie. Krawędzie i zbocza doliny zajęte są przez dobrze wykształcone murawy kserotermiczne. Od północnego przełomu Kamienna skręca w kierunku północnym i wpada do Wisły. Obszar dodatkowo urozmaicają wydmy i liczne leje krasowe. Dolina Kamiennej stanowi ważny korytarz ekologiczny o randze krajowej. Ogółem stwierdzono tu występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących łącznie ponad 42% obszaru. Ostoja posiada także znaczne walory krajobrazowe, zwłaszcza w odcinkach przełomowych doliny Kamiennej z licznymi odsłonięciami skalnymi, jaskiniami oraz głębokimi wąwozami. Ostoja jest niezbędna dla ochrony siedlisk zwłaszcza: dobrze zachowanych w skali kraju muraw kserotermicznych, w tym szczególnie naskalnych oraz ostnicowych, z wieloma cennymi i zagrożonymi gatunkami oraz zbiorowisk grądowych z rzadkimi gatunkami oraz niewielkich fragmentów łęgowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych. Atrakcyjność obszaru podnosi zdecydowanie fakt, iż występuje tu jedna z najliczniejszych i dosyć stabilnych w Polsce populacji gatunku naturowego – obuwik pospolity *Cypripedium calceolus*.

Obszar ma duże znaczenie dla ochrony 11 gatunków zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej. Występują tutaj: mopek *Barbastella barbastellus*, nocek duży *Myotis myotis*, bóbr *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, kumak nizinny *Bombina bombina*, boleń *Aspius aspius*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, modraszek telejus *Maculinea teleius*, czerwonończyk nieparek *Lycena dispar* i pachnica dębowa *Osmoderma eremita*. Dla tego ostatniego gatunku planowana ostoja jest szczególnie ważna gdyż chroni ona dwa bardzo dobrze zachowane i o naturalnym charakterze stanowiska (Lisiny Bodzechowskie i Ulów). Podobne znaczenie omawiana ostoja będzie miała dla nocka dużego mającego w Rudzie Kościelnej kolonię rozrodczą liczącą około 300 osobników. Natomiast tutejsze populacje kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej charakteryzują się dużą liczebnością i naturalnością zajmowanych środowisk (starorzecza). Poniższa mapa przedstawia obszary chronione na terenie Miasta i Gminy Ćmielów oraz miejsca realizacji inwestycji.



Mapa nr 2: Lokalizacja placówek oświatowych względem obszarów chronionych



Legenda: ■ Rezerваты ■ Parki Krajobrazowe ■ Parki Narodowe ■ Obszar Chronionego Krajobrazu ■ Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe ■ Natura 2000 – obszary ptasie ■ Natura 2000 Obszary siedliskowe ● Placówki oświatowe na terenie Miasta i Gminy Ćmielów

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

W trakcie realizacji zadań dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymagania ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami i sugestiami wymienionymi w publikacjach:



-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzieciolowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010.

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Ćmielów przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenie prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek kosztów. Może zostać przygotowana wariantowo.

-Jakie działania można podjąć w przypadku danego budynku, aby po zakończeniu remontu oferował on dogodne schronienia i miejsca rozrodu dla ptaków i nietoperzy? Zakres tej propozycji powinien, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitodolży zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku



remontu⁴. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu⁵. Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

Wpływ projektów ujętych w Planie na ujęcia wody

Planowane inwestycje są także zgodne z warunkami ochrony ujęć wody na terenie Miasta i Gminy Ćmielów.

⁴ Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

⁵ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.



Spis tabel

Tabela 1: Odsetek osób korzystających z instalacji do ogółu ludności na terenie gminy powiatu i województwa świętokrzyskiego.....	14
Tabela 2: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Miasta i Gminy Ćmielów...	26
Tabela 3: Liczba dzieci przebywających w przedszkolach oraz punktach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Ćmielów	27
Tabela 4: Liczba dzieci uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Ćmielów.....	28
Tabela 5: Liczba dzieci uczęszczających do szkół prowadzonych przez inne organy na terenie Gminy Ćmielów	28
Tabela 6: Liczba uczniów zdolnych w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczających do szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Ćmielów	30
Tabela 7: Laureaci konkursów - gimnazjum.....	31
Tabela 8: Liczba uczniów dożywianych z terenu Miasta i Gminy Ćmielów.....	31
Tabela 9: Liczba wypłacanych zasiłków szkolnych w latach szkolnych 1014/2015, 2015/2016	32
Tabela 10: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły w roku szkolnym 2014/2015, 2015/2016.....	32
Tabela 11: Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Ćmielów stan na 15.04.2016r. [podano w etatach]	34
Tabela 12: Stan zatrudnienia w placówkach oświatowych na terenie gminy Ćmielów w latach 2011-2015.....	35
Tabela 13: Stan bazy lokalowej – wybrane elementy	37
Tabela 14: Stan bazy- Samorządowe Przedszkole w Ćmielowie	38
Tabela 15: Stan bazy- Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzostowej.....	38
Tabela 16: Stan bazy - Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Nalazka w Ćmielowie.....	39
Tabela 17: Stan bazy - Gimnazjum w Brzostowej.....	42
Tabela 18: Stan bazy - Gimnazjum w Ćmielowie.....	42
Tabela 19: Wykaz projektów realizowanych na terenie Miasta i Gminy Ćmielów głównie z obszaru edukacji.....	46
Tabela 20: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku szkolnym 2014/2015.....	49
Tabela 21: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2015	50
Tabela 22: Wyniki szkół gimnazjalnych z egzaminu przeprowadzonego w roku szkolnym 2014/2015 na terenie Miasta i Gminy Ćmielów	51
Tabela 23: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2012-2014.....	53
Tabela 24: Liczba urodzeń wraz z podziałem na obwody szkolne	54
Tabela 25: Struktura bezrobocia według poziomu wykształcenia.....	59
Tabela 26: Bezrobotni w podziale na wiek	59
Tabela 27: Analiza SWOT	61



Spis wykresów

Wykres 1: Liczba mieszkańców gminy Ćmielów w latach 2010-2014	12
Wykres 2: Struktura ludności gminy Ćmielów w latach 2010-2014	12
Wykres 3: Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności	13
Wykres 4: Dochód Gminy Ćmielów w przeliczeniu na 1 mieszkańca na tle województwa i powiatu	14
Wykres 5: Stopa bezrobocia w powiecie ostrowieckim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2010-2014	15
Wykres 6 Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkoli i szkół prowadzonych przez Gminę Ćmielów w latach 2010-2016	27
Wykres 7: Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 - 2015	55
Wykres 8: Wydatki przeznaczone na oświatę z budżetu Miasta i Gminy w Ćmielowie	55
Wykres 9: Stopa bezrobocia w powiecie ostrowieckim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2010-2014	58

Spis zdjęć

Zdjęcie nr 1: Budynek Samorządowego Przedszkola w Ćmielowie	19
Zdjęcie nr 2: Budynek Szkoły Podstawowej oraz Gimnazjum w Brzostowej	21
Zdjęcie nr 3: Budynek Szkoły Podstawowej nr 1 w Ćmielowie	22
Zdjęcie nr 4: Budynek Gimnazjum w Ćmielowie	25

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
M. Gierczak
mgr Jolanta Gierczak

